

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

IN ACEST NUMĂR:

Flora, Cleo, Ines...
la fotograf

Biblioteca Centrală
Fondantă

De 100 de ori spre Soare
și înapoi

Razele care suie în timp

În acest an jubiliar moda sovietică își găsește motive de inspirație din neuitatele zile ale Revoluției din Octombrie. Iată două modele „revoluționare”.

Foto: E. Krastoșevski

Știți cine e Maniunea?

(Citiți în pag. 10-a: „O pacientă neobișnuită”)

Foto: V. Budan

Venus
asimetrică
și Pavlov,
stîngaci

Anul XXIII

15

(1152)

14 aprilie 1967

12 pagini, 1 leu

Tinerețe

Desen de IV. Ciukov

PROZĂ

Iarba uitării

— FRAGMENT —

... Cartea pe care o scriu acum este, într-o anumite măsură, „istoria formării mele”, mai exact romanul „Ingerul morții”, la care am visat toată viața, dar pe care, totuși, nu l-am scris și va rămâne pentru todeauna doar un vis.

Cartea visurilor.

Eu sint cel mai tânăr dintre contemporanii lui Blok, dar asta nu m-a împiedicat să-mi simt epoca la fel cum a simțit-o și el.

„1910, a scris Blok, este anul de criză al simbolismului, despre care s-a scris atunci foarte mult atât în tabăra simbolistilor, cât și în aceea a adversarilor lor. Atunci au apărut limpede orientările potrivnice simbolismului, care se contraziceau, de asemenea, reciproc: akmeismul și diferitele curente ale futurismului”.

Ceea ce a însemnat pentru Blok anul 1910, au fost pentru noi, tinerii din provincie, anii 1913 și 1914, când au ajuns, în sfârșit, și la Odesa primele ecouri ale futurismului. Erau niște volumașe stranie, tipărite pe hârtie groasă, un fel de hârtie de ambalaj, cu caractere neobișnuite și cu titluri curioase: „O palmă pe obrazul gustului comun”, „Luna moartă” și chiar „Șobolanii prăjiți”. Versurile erau greu de înțeles, iar pseudonimele poezilor futuriști monstruoase, anume alese ca să-i irite pe cititori.

Ascundeam aceste cărțuși sub pupitre, împreună cu revista „Satiricon” și cu romanele de aventuri ale unei anume Elza Gavrovski, în care totul se desfășura cuviincios, cu o bună doză de plictiseală dezgustătoare, dar pe care conducerea liceului le considera, totuși, pornografice.

Printre versurile cu totul de neînțeles pentru mine, tipărite alandala, pe care le consideram ca o mistificare, mi-au căzut, însă, în mină și cele cuprinse în culegerea futuristă „Acvariumul judecătorilor”. O cărțușie pătrată, albastră, unde am găsit următorul vers: „In urechile vapoarelor surde străluceau cerceii ancorelor”.

Și, dintr-odată, deși fusesem educat în tradițiile clasicismului și eram atașat de realismul feeric al poeziei lui Bunin, cilind acest vers futurist, mi s-a părut că întrezăresc limpede portul și că aud sunetul binecunoscut, foarte pătrunzător, de bas, al vapoarelor, pentru ca imediat după aceea să văd înălfându-se un jet de vapori transparenti și incandescenți ce se transformau mai apoi, deasupra capului, într-un nor compact. Urma o ploaie fină și caldă peste capetele și fețele pasagerilor, care-și astupau, îngroziți, urechile cu degetele și își deschideau gura spre a-și salva timpanele, lovite ca o tobă. Sirena vapoarelor se impletea cu tăcerea bruscă ce se așternea deasupra portului, cu o suzenie apăsătoare, toată.

Mi-am dat seama că „vapoarele surde” nu erau deloc o descoperire futuristă, ci o descriere uimitor de realistă, o inversiune ce reprezenta o noutate pentru acele timpuri, o inovație poetică, care consta în faptul că senzația de suzenie, caracteristică oamenilor, era trecută asupra lucrurilor...

În așteptarea unei noi întâlniri cu Bunin am rememorat, pentru a suta oară, amănuntele acelei zile de neuitat când scriitorul, după ce mi-a înmănat caietul meu de versuri cu însemnările lui, m-a sfătuit să citesc mai multă istorie universală. El și-a justificat această recomandare cu observația că fiecare poet trebuie să fie un bun cunoscător al istoriei civilizației umane: viața, obiceiurile, cîntecele populare, natura, religia, legendele tuturor popoarelor. Dar, vai! pe atunci statul lui nu m-a convins deloc, deși m-am prefăcut sincer entuziasmat de el și cu o falsă înălțare mi-am notat titlurile cărților pe care mi le dicta Bunin.

Eu aș fi fost gata să citesc o carte care, deodată și fără prea multă muncă, m-ar fi învățat să scriu versuri minunate și să devin un poet cunoscut.

Valentin Kataev

ANIVERSARE

Un colaborator
al lui
Lev Tolstoi

Recent a împlinit 85 de ani Nikolai Nikolaevici Gusev, un fost colaborator al lui Lev Tolstoi, pe care marele scriitor l-a numit „un ajutor și un muncitor de neprețuit”. Mai mult, Gusev a fost un activ propagandist al tolstoismului, pentru care lucru a și fost deportat, în 1909, la Cerdinsk, în gubernia Perm. Arestarea a avut loc chiar în casa lui Tolstoi, plină în seara aceea de oaspeți. Tolstoi a plîns, și-a îmbrățișat colaboratorul și s-a despărțit de el pentru totdeauna.

Doi ani mai târziu, a apărut cartea lui N. N. Gusev: „De la lasnaia Poliana la Cerdinsk”, iar în 1912 însemnările „Doi ani cu Tolstoi”, reeditată în 1928.

Nikolai Nikolaevici Gusev, doctor în filologie, și-a consacrat 60 de ani din viața operii lui Tolstoi. În afară de cărțile amintite mai sus, a publicat o lucrare în două volume: „Cronica vieții și operii lui Tolstoi” și altă lucrare, cu titlul „Materiale pentru biografia lui Tolstoi”, din care au apărut pînă acum primele trei volume și e pe cale să apară al patrulea.

EDITORIALE

Shakespeare
în Rusia

Opera lui Shakespeare a devenit cunoscută în Rusia spre sfârșitul primei jumătăți a secolului al XVIII-lea. În cursul timpului ea a dobîndit o tot mai mare popularitate printre cititorii de limbă rusă și a exercitat o vădită influență asupra unor scriitori și asupra unor perioade întregi din istoria dezvoltării literaturii ruse. De aceea, Turgheniev putea afirma, cu deplină îndreptățire, la aniversarea a 300 de ani de la nașterea marelui Will că „noi, rușii, avem tot dreptul să-l sărbătorim. Pentru noi, Shakespeare nu este numai un nume mare, răsunător, în fața căruia te pleci din cînd în cînd și de la distanță; opera lui a devenit un bun al nostru și a intrat în patrimoniul nostru spiritual”.

Primele lucrări cu tema Shakespeare în Rusia au apărut încă la mijlocul secolului trecut, iar spre sfârșitul aceluiași secol a văzut lumina tiparului lucrarea lui S. Timofeev „Influența lui Shakespeare asupra dramei rusești”. Dar cea mai importantă dintre lucrările despre primele influențe ale lui Shakespeare asupra spiritualității ruse a rămas, multă vreme, lucrarea francezului André L'Hirondelle „Shakespeare în Rusia. 1748—1830”.

Lista lucrărilor pe această temă e foarte lungă, dar vom mai aminti numai de una singură înainte de a recenza, pe scurt, ultima dintre ele, apărută în editura „Nauka” din Leningrad. Este vorba de un studiu bibliografic al lui I. Levitova, cu titlul „Shakespeare. Bibliografia traducerilor în limba rusă și a literaturii critice în limba rusă. 1748—1962”. Este cea mai completă bibliografie pe tema amintită și a facilitat, în bună măsură, apariția lucrării fundamentale, amintită mai înainte, ce se datorește unui colectiv de cercetători leningrădeni, sub conducerea academicianului M. P. Alexeev.

Lucrarea, intitulată „Shakespeare și cultura rusă”, se remarcă prin profunzimea studiilor pe care le cuprinde și prin faptul că nu neglijează nici unul din aspectele influenței pe care scriitorul britanic a exercitat-o asupra literaturii ruse, precum și discuțiile în jurul operii lui, cu toată diversitatea de opinii.

Volumul cuprinde următoarele capitole: primele traduceri din opera lui Shakespeare în limba rusă; discuțiile în jurul operii lui Shakespeare în perioada trecerii de la clasicism la romantism; epoca lui Pușkin; romantismul rus și Shakespeare; Bielinski și Shakespeare. Cîteva capitole înregistrează influența și discuțiile în jurul operii lui Shakespeare în diferitele decenii ale celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, iar ultimul se ocupă de destinul operii shakespeareiene între 1905—1917.

Fiecare capitol înregistrează și comentează traducerea apărută, lucrările critice din perioada respectivă, precum și spectacolele cu piesele lui Shakespeare și primirea de care s-au bucurat ele în presa vremii.

VITRINA

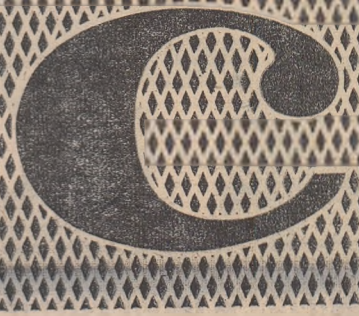
Proza
publicistului

Cele două povestiri* ale lui Vasili Rosleakov, apărute recent în traducere românească, poartă amprenta biografiei profesionale a scriitorului. Autorul a practicat, vreme îndelungată, publicistica în diferitele ei forme și de-abia din 1962 s-a dedicat prozei. Biografia scriitorului determină, vădit, calitățile și defectele celor două povestiri. Descrierea rapidă, nervoasă, surprinde întâmplări și atitudini de certă autenticitate, care rămîn, însă, de-abia schițate, fără profunzimea epică corespunzătoare; aglomerarea observațiilor subțiază semnificația lor și le răpește orice ecou mai apropiat sau mai îndepărtat; în goana condeiului, comportările personajelor nu sînt întotdeauna justificabile.

Acastă din urmă caracteristică se vedește mai ales în nuvela „Poveste obișnuită”. Alcătuită la modul epistolar, ea ne sugerează, ca orice titlu de acest fel, existența elementului contrar, neobișnuit, excepțional. Și, într-adevăr, spre

* Vasili Rosleakov: „Poveste obișnuită” Editura Tineretului, 1967.

cartea

finalul povestirii dragostea adolescentină dintre Lena Gordeeva și Seriojka se frînge brusc, pentru că a apărut un al treilea personaj, ce nu poate trăi fără iubirea Lenei; lurka se dedă vinului și declară răspicat că numai Lena îl poate salva. Fata entuziastă, care și-a părăsit iubitul și orașul natal, nu mai puțin drag, pentru a lucra pe șantierul îndepărtat al unei mari uzine de aluminiu, pare capabilă de un asemenea gest. Din schimbul de scrisori cu Seriojka înțelegem că e o ființă generoasă, atașată de viața cotidiană, gata să răspundă la cerințele ei în chip spontan. Logic (logică ce decurge din fișa ei biografică), Lena e în stare s-o rupă cu Seriojka pentru a-l salva pe lurka, dar autorul ne convinge și de firescul acestei hotărîri.

Cealaltă povestire: „Unul dintre noi” smulge fragmente, episoade, clipe din existența unui grup de adolescenți care, după primul an de universitate, sînt aruncați în brațele războiului. Aici, autorul își dovedește îndemnarea de a creiona fugar, dar sugestiv, personaje, ca vesnic neliniștitul și ironicul Zinovii Blumberg sau ca hoinarul-visitator ludin, care se dovedește, însă, la nevoie, nu mai puțin perseverent și de un eroism simplu, mișcător.

Primele impresii de pe front sînt surprinse cu viteză obișnuită scriitorului, dar unele imagini se rețin. Cum se întîmplă, de pildă, cu atacul reușit împotriva unei camionete hitleriste. Autorul notează după acțiunea izbutită: „A trecut un minut, încă unul, și deodată mi s-a părut că nu s-a întîmplat nimic, că mașina neagră, cu ușile afirmate s-a aflat întotdeauna în fața podului sfărîmat, pe șoseaua ninsă”. Astfel de momente, surprinse fulgerător și cu autenticitate, nu sînt rare în această ultimă povestire a volumului.

P. G.

CALEIDOSCOP

● Revista „Inostrannaia literatura” (Nr. 2/1967) publică două povestiri de Ștefan Bănuțescu: „Mistreții erau blinzi” și „Dro-pia”.

● La sesiunea Comitetului executiv al „Comunității europene a scriitorilor”, care a avut loc recent la Madrid, Boris Polevoi a prezentat un referat cu tema „50 de ani de cultură sovietică”.

Cu acest prilej, scriitorul sovietic a fost invitat să conferențeze despre literatura sovietică la universitățile din Madrid și Salamanca.

● Sala „Ceikovski” din Moscova a găzduit manifestarea principală din cadrul celor consacrate „Săptămîinii cărții pentru copii”. La adunare au fost prezenți, printre alții, scriitorii Lev Kassil, A. Barto, A. Alexin, I. Dik și alții. Manifestări similare au avut loc la „Casa centrală a scriitorilor”, la „Casa oamenilor de știință”, „Teatrul de estradă” și altele.

În cursul acestor manifestări, s-a amintit, adeseori, o cifră interesantă, care exprimă sintetic avîntul genului în U.R.S.S.: în anii de după Revoluția din Octombrie s-au tipărit pentru micii cititori sovietici 77 780 de titluri de cărți în 3 miliarde 600 de mii de exemplare.

● La Moscova a avut loc a treia întâlnire dintre scriitorii finlandezi și sovietici. Pe ordinea de zi: dramaturgia contemporană.

PENTRU EXPO 67

Pavilionul sovietic — așa cum va fi

27 aprilie, ziua deschiderii solemne a Expoziției universale de la Montreal, se apropie cu pași mari. Canada și multe alte țări fac ultimele pregătiri pentru această mare manifestare care va întruni 60 de țări.

Intors recent de la Montreal, Mihail Nesterov, președintele Camerei de comerț a U.R.S.S., a dat ziaristilor care-l

interviewau o sumă de amănunte interesante despre pavilionul sovietic.

— O iarnă extrem de rece și prelungită i-a handicapat serios pe constructorii lui Expo 67, cu atât mai mult cu cât au trebuit să lucreze nu numai în oraș, ci și pe micile insule de pe fluviul Saint-Laurent. Cu toate acestea, însă, organizatorii sînt convinși că totul va fi gata la timp.

Au existat dificultăți și în ce privește pavilionul sovietic, care va fi unul din cele mai mari. Dar, cu ajutorul specialiștilor veniți de la Moscova, lucrările de construcție au fost terminate la timp și recepția pavilionului a fost făcută la data prevăzută: 24 februarie.

La 22 februarie, a aruncat ancora în portul Montreal cargoul „Indighirka”. Primele exponate au fost descărcate rapid și s-a început imediat instalarea lor.

În campania ei intensă de publicitate, conducerea lui Expo 67 subliniază în mod deosebit participarea U.R.S.S. Nu de mult, de pildă, ea a tipărit într-un număr enorm de exemplare un afiș consacrat pavilionului sovietic pe care l-a distribuit în Statele Unite. În partea de sus a afișului, cu litere mari, groase, americanii pot citi:

„Priviți ce construiesc sovieticii la numai 40 de mile de S.U.A. Ca american, ați trebui să veniți să vedeți”. Sub această inscripție se vede un mare steag roșu și ca fundal clădirea pavilionului.

— Sperăm — a declarat în continuare Mihail Nesterov — că vizitatorii pavilionului sovietic nu vor fi dezamăgiți. Acesta este amenajat în așa fel încît să nu distragă atenția printr-o multitudine de detalii, ci s-o concentreze asupra a ceea ce e mai important, mai caracteristic, mai interesant, iar exponatele sînt prezentate într-o succesiune armonioasă, ușurînd vizitarea și dezvoltînd treptat ideea de bază a pavilionului: „Totul pentru Om, pentru binele Omului”.

În afara standurilor, la parterul pavilionului se află o sală de cinemă unde vor fi proiectate filme documentare, iar pe scenă manechine vor putea prezenta cele mai noi colecții ale modei sovietice. Alături, a fost prevăzută un restaurant cu 1400 de locuri și o cafenea-terasă cu vederea spre fluviu.

Participarea sovietică nu se rezumă, de altfel, la pavilionul principal. U.R.S.S. va fi prezentă în mai toate pavilioanele interțări cu teme ca: „Geniul creator al omului”, „Omul și sănătatea” etc. Muzele sovietice au trimis la Montreal tablouri și sculpturi și două magnifice icoane vechi pentru Muzeul artei și Grădina sculpturii.

și comodă. Construită pentru cabotaj, ea are o capacitate de 100 de pasageri și poate încrucea la o distanță de 20 de mile de litoral cu o autonomie de 500 km și o viteză de 35 de noduri pe oră. În mod normal, adică pe o mare ale cărei valuri au o înălțime de 1,5 m „Cometa” se deplasează ca o navă cu aripi portante, iar în împrejurarea că înălțimea valurilor crește la 3 m, ca o navă obișnuită. Saloanele și cabinetele sînt izolate termic și fonic, sînt dotate cu încălzire și alte instalații care fac călătoria comodă și plăcută. Constructorii s-au gîndit și la rezistența, la stabilitatea navei pe timp de furtună așa încît coca a fost realizată dintr-un aliaj de aluminiu-magneziu. Aripiile, în formă de săgeată, nu numai că țin foarte bine marea, dar asigură și stabilitatea transversală.

Un alt tip de navă pe care Uniunea Sovietică a început să-l exporte este pescadorul-frigorifer cu o autonomie de 80 de zile și 17 000 de mile. Deplasamentul de 1260 tone, viteza de 12,5 noduri, consumul redus de carburant, manabilitatea și stabilitatea îl fac preferabil navelor de aceeași clasă de peste hotare. La acest tip a fost perfecționat și echipamentul, traulul avînd o capacitate de tracțiune de 12 tone, și o viteză de urcare de 60 m/min. La bordul navei pot fi produse tot felul de conserve: fileuri fine, untură de pește pentru industrie și făină de pește, cu folosirea completă a rebuturilor.

Aceste două tipuri de navă, împreună cu un petrolier de 1670 tone (viteza 13,2 noduri și autonomie de 2500 mile) precum și alte vase cu cele mai diverse destinații sînt exportate în peste 40 de țări, navigînd sub pavilioanele Greciei, Ghanei, Ceylonului, Cubei, R.D.G., Indoneziei etc. Navele de tip „Cometa”, „Raketa”, „Meteor” și cele de agrement de tipul „Volga” sînt mult solicitate în Anglia și Bulgaria, Canada și Cehoslovacia, Suedia, S.U.A. și alte țări.

CONSTRUCȚII

Premieră arhitectonică, 1970

„Kiev, anul 1970. Pe strada Krasnoarmeiskaia, în vecinătatea stadionului, se poate vedea un turn semeț cu o înălțime de 36 de metri. Pare o rachetă cosmică gata să-și ia zborul. La baza ei este edificiul impunător al palatului „Știința”.

Așa va arăta peste trei ani un ansamblu de clădiri cu destinație științifică a cărui construcție a început anul acesta în capitala Ucrainei. Palatul va adăposti, într-o suprafață utilă totală de 10 208 metri, o sală de conferințe cu 1200 de locuri, o altă sală pentru întîlniri și simpozioane științifice cu 450 de locuri, nenumărate laboratoare etc. Sala de conferințe va fi prevăzută cu fotolii comode, pupitre cu lumină individuală și aparate de proiecție moderne pentru ilustrarea textului conferințelor. Fiecare ascultător va putea comunica, de la locul său, cu conferențiarul punîndu-i întrebări în una din cele șase limbi în care se vor traduce simultan conferințele.

Punctul de atracție al viitorului palat al științei va fi însă geotronul. Acest aparat unic va arăta ca un glob gigantic suspendat în spațiu și menținut de un câmp magnetic artificial. El va fi în același timp robot. Dispozitive cibernetice complicate îi vor păstra în memorie un volum important de informații din domeniile geografiei, geofizicii, demografiei și economiei multor țări ale lumii și ale globului terestru în ansamblu.

Vizitatorii palatului vor putea obține de la globul robot orice informație.

Iar dacă vor urca cu liftul în vârful turnului, vor găsi acolo tot felul de telescoape moderne pentru observații astronomice. Pe o platformă a turnului vor fi montate aparate cu ajutorul cărora vizitatorii vor urmări evoluția sateliților artificiali ai Pămîntului.

CĂI DE COMUNICAȚII

Între cinci mări

Dezvoltarea impetuoasă a economiei sovietice merge mină în mină cu lărgirea comunicațiilor și transporturilor, domenii în care rolul navigației fluviale nu trebuie neglijat.

Cursurile de apă navigabile din Uniunea Sovietică însumează 44.000 km. În partea europeană a U.R.S.S. se află cea mai vastă rețea de fluvii și canale din lume, care leagă între ele cinci mări: Baltică, Albă, Neagră, de Azov și Caspică, permițînd pătrunderea navelor oceanice pînă în inima țării. În această rețea, cele mai importante canale amenajate prin munca omului sînt: Canalul Volga-Don, comunicarea dintre Volga și Marea Baltică asigurată prin construirea Canalului Cerepoveț — lacul Onega și modernizarea așa-numitului sistem Mariinsk care pleacă de la Leningrad și trece prin lacurile Onega și Ladoga; apoi Canalul Moscova-Volga și Canalul Marea Baltică—Marea Albă prin care se poate ajunge în porturile Arhanghelsk și Murmansk. Ne putem face o idee despre ordinul de mărime al acestor căi fluviale artificiale dacă ne amintim că, cu cei 361 km ai săi, canalul Cerepoveț-Onega este de două ori mai lung decît Canalul de Suez și de patru ori și jumătate cît Canalul Panama.

În momentul de față se pune la punct și se modernizează sistemul de 227 km lungime care leagă Marea Baltică de Marea Albă, pornind de la Leningrad și trecînd prin lacurile Onega și Ladoga, pentru a i se tripla capacitatea. În felul acesta vor fi asigurate toate transporturile dintre centrele industriale și comerciale ale Mării Nordului pe de o parte, și Leningrad și regiunile industriale din centrul Uniunii Sovietice pe de altă parte.

O deosebită importanță economică prezintă circulația mereu crescîndă dintre Marea Baltică și Volga. Grație ei regiunile nord-vestice comunică în mod curent cu întregul bazin al Volgăi, cu Ucraina, Caucazul de Nord și centrele din Ural. Această cale aprovizionează Leningradul și Republica Autonomă Karelia cu produse petrolifere, cărbuni, metale, mașini și utilaje, bunuri de larg consum și cereale din sud, transmițînd în sens invers minereuri de fier, lemn, apatit etc.

În 1966 căile fluviale din partea europeană a Uniunii Sovietice au asigurat transportul economic și rațional a 220 milioane tone de marfă. Cîștigul în curs prevede dezvoltarea lor în continuare, mărirea și modernizarea canalelor, a porturilor și flotei fluviale. Căile navigabile închise vor deveni accesibile unor nave cu pescaj și tonaj mare (pînă la 5000 t). Nu va rămîne în urmă nici circulația pe fluviile siberiene, urmînd ca ea să asigure cea mai mare parte a transportului dintre nord și sud.

Unul din proiectele esențiale prevede stabilirea legăturii directe între Marea Neagră și centrul Mării Baltice. În curînd Niprul se va uni cu Nemanul prin intermediul afluentului său Pripiat și al unui canal de 400 km.

În sfîrșit, tot cu prilejul expoziției vizitatorii ei multinaționali vor putea admira pe artiștii Bolșoiului, Ansamblul de cîntece și dansuri al Armatei sovietice, ciroul din Moscova, soliști celebri și cunoscute orchestre de cameră.

URBANISTICĂ

Cobai originali

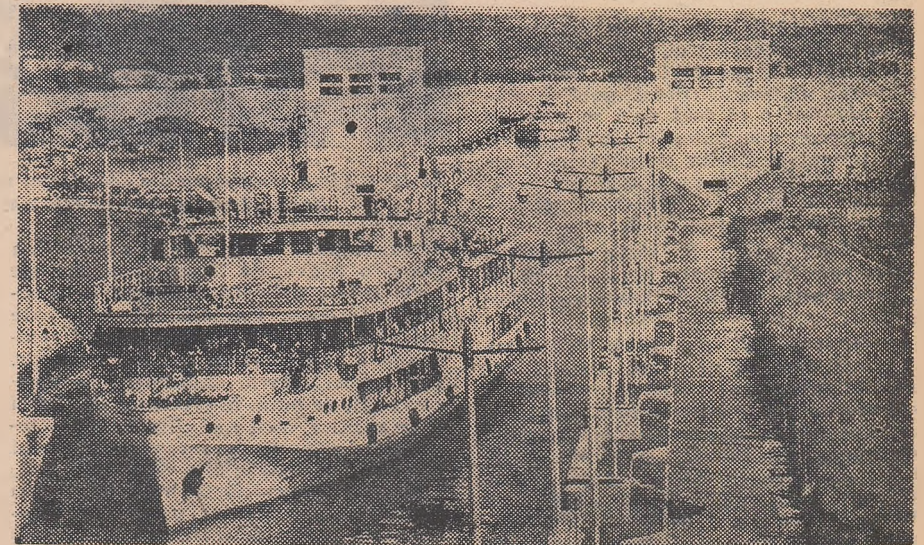
Pereții casei servesc numai ca garnitură, nu și pentru susținere, aceasta revenînd exclusiv scheletului de beton armat. Clădirea a fost înălțată fără a se utiliza o singură cărămidă. Materialul spongios, gros de 7 cm, așezat peste stratul exterior, tot pe plastic, cu grosimea de 10 cm, are rolul unei căptușeli, asigurînd izolarea termică a încăperilor, care aproape nu se mai resimt de pe urma variațiilor temperaturii exterioare. Pereții ce despart diversele încăperi pot fi mutați după voie, ceea ce a generat amuzanta denumire „locuință-acordeon”. La prima vedere, ușile și mobilele montate în perete par să fie din lemn; la un examen mai atent se distinge însă un placaj din material plastic imitînd perfect lemnul, aplicat peste plăci dure de fibră.

Această clădire experimentală a fost inaugurată recent la Moscova, pe strada Viatski. Arhitecții care au proiectat-o s-au mutat în ea, împreună cu familiile, în mod demonstrativ, dar și pentru a o supraveghea și studia mai bine. Căci din loc în loc ei au amplasat în pereți aparate ultrasensibile de măsură și control, care înregistrează orice „semn de viață” al plăcilor de plastic. Scopul final este descoperirea unor căptușeli și materiale ușoare pentru pereții exteriori, care să reziste cel puțin 20 și, respectiv, 50 de ani.

COMERȚ EXTERIOR

Se exportă „Comete”

Elegantă navă sovietică cu aripi subacvatice „Cometa” a început recent să fie exportată în foarte multe țări ale lumii. Unde, atît din partea specialiștilor, cît și a pasagerilor, se bucură de o unanimă apreciere. Într-adevăr, acest tip de navă beneficiază de o serie de caracteristici care o fac extrem de rapidă

Motonava „Gagarin” inaugurează una din noile ecluze ale Canalului Volga—Marea Baltică

TRAGICUL DESTIN AL

II

„CELEI MAI MARI SPIOANE”

În primăvara lui 1905, la Paris stirnea mare vilvă o tânără dansatoare, pe nume Mata-Hari, care oferea locuitorilor capitalei franceze un spectacol cu totul deosebit de ceea ce văzuseră pînă atunci... Așa își începe cunoscutul publicist sovietic S. Milin un reportaj, cu caracter de reconstituire, apărut în primele numere pe anul acesta ale revistei „Vokrug sveta”, în care încearcă să rezolve cîteva din întrebările referitoare la faimoasa Mata-Hari, asupra cărora nu s-a putut da încă pînă azi un răspuns care să-i satisfacă pe toți istoricii.

Dar cine era Mata-Hari? O frumoasă indiană — arată în continuare autorul — crescută de preoți brahmani, care o învățaseră să execute dansuri religioase și care fusese închinată încă din copilărie crudului și răzbunătorului zeu Shiva. Dar destinul ei luă altă întorsătură și, după două căsătorii nefericite, fermecătoarea indiană ajunsese la Paris, unde realitatea îi întrecu toate așteptările.

Cotitura..

În vara lui 1907, după un succes răsunător la teatrul Folies-Bergères, Mata-Hari plecă în turneu în Germania. Urmind sfatul impresarului ei, se instală la hotelul „Adlon” din Berlin, închirind două camere despărțite printr-un glasvand. Cum era și de așteptat, sosirea celebrei vedete nu trecu neobservată nici în citadela spiritului militarist prusac. Cînd își făcea apariția seara în restaurantul „Adlon”, ofițeri aroganți îi aruncau priviri furioase. „O-o-o, șic parizian!” se auzeau de pretutindeni șoapte admirative.

Orgoliosul Berlin se predă fără luptă. Pe lista victoriilor ei apărură o figură de primă mărime: prințul moștenitor Wilhelm. „Micul Willy”, cum îi spuneau englezii, își pierduse într-atît capul în fața farmecelor dansatoarei indiene, încît o luă cu dînsul la manevrele militare din Silezia: nu se putea despărți de ea nici măcar o lună. Apoi, prințul fu înlocuit de ducele de Brunswick. După care în grațiile vedetei intră șeful poliției berlineze, von Jagow.

Convingîndu-se din proprie experiență de farmecele aproape supranaturale ale dansatoarei, von Jagow hotărî s-o recruteze în slujba... Germaniei kaiserului. La prima vedere era vorba de un lucru foarte nevinovat, aproape un fleac; de ce nu ar părăsi hotelul în care domnea o forțată continuitate, mîindu-se într-o vilă somptuoasă, foarte liniștită din Grunewald? *) Acolo s-ar putea bucura de compania unei fermecătoare gazde — persoană suspusă care, prin forța împrejurărilor, nu putea să apară în lume. Mata-Hari acceptă bucuroasă, mai ales că nu o costa nici un ban.

Imediat însă, după ce se instală în noua-i locuință, șeful poliției i se adresă din nou, de data aceasta însă mai degrabă cu un ordin politic decît cu o rugăminte, cerîndu-i să noteze cele discutate de oaspeți între ei și să i le comunice lui. În afară de asta, în anumite cazuri, von Jagow avea să-i dea din vreme niște întrebări, la care ea, procedînd cu multă precauție, urma să afle răspunsul de la persoanele respective.

Mata-Hari fu cuprinsă de indignare. Să i se poruncească ei, preteasă a artelor, să facă spionaj! Asta nu se va întîmpla niciodată. Șeful poliției stăruia, sfătuiind-o să facă ce i se cere. În caz contrar, s-ar putea să aibă neplăceri cu turneul la Berlin și în restul Germaniei. Doamna să nu uite că are peste treizeci de ani... O notă-două nefavorabile publicate în ziare și...

În felul acesta, în viața frumoasei Mata-Hari începu o altă perioadă, care îi aduse o nouă faimă, de data aceasta tragică.

Treptat-treptat, însă, Mata-Hari intră tot mai bine în noul rol. Îndeletnicirea de spioană se potrivea cu firea ei aventurieră. În 1910, vedeta urmă un curs de cîteva luni la o școală specială de spionaj din Lörach, localitate aflată lângă frontiera cu Elveția. Apoi, activitatea ei depăși cadrul suburbiei berlineze; deasupra Europei se îngrămădeau nori amenințători și interpreta de

*) Grunewald — suburbie aristocratică a vechiului Berlin.

dansuri exotice începu să circule prin Franța, Belgia și Olanda.

În vila ei din Paris, chefurile se prelungeau pînă în zori. Dimineața, cînd capetele cheflilor erau tulburi, iar burțile grele din pricina vinului și a bucatelor gătită cu mult rafinament, gazda aducea vorba despre politică. Scuturîndu-și umerii, cuprinși parcă de fiori, și privind neajutorată cu ochii-i imenși spre bărbații din jur, Mata-Hari ciripea neobosită, spunînd că se teme

În 1931, viața senzațională a „celeii mai mari spioane” a fost transpusă pe ecran. Rolul titular a fost interpretat atunci de celebra Greta Garbo.

de un iminent război. În clipele acelea părea o adevărată floare tropicală ale cărei petale delicate tremurau la apropierea furtunii. Oaspeții încercau care mai de care s-o liniștească, făcînd referiri la invincibilitatea armatei franceze. Dar fermecătoarea dansatoare se descurca atît de puțin în probleme de război și de politică, încît nici chiar cele mai temeinice argumente nu puteau risipi teama instinctivă în fața viitorului.

Informațiile culese de Mata-Hari erau apreciate la justa lor valoare de marele stat major german care își formă o imagine destul de completă despre așa numitul plan strategic XVII al francezilor. Planul prevedea că în caz de război Franța se va apăra, nu va

ataca — aceasta era ideea lui fundamentală. Așadar, trăiască Franța și farmecele feminine!

La sfîrșitul lui iulie 1914, cartierul general al serviciului secret englez din Londra primi o informație de la un agent al său din Berlin. Între diverse știri cu caracter politic și militar era și o trecere în revistă a vieții mondene din capitala Germaniei, în care se amintea, între altele, și despre Mata-Hari: „La 23 iulie — transmitea agentul — von Jagow, șeful poliției berlineze, a cinat împreună cu dansatoarea franceză la restaurantul hotelului „Adlon”. Ofițerul din serviciul de spionaj englez care citi informarea nu dădu faptului o importanță deosebită, dar, pentru orice eventualitate, notă în fișa lui von Jagow numele noii sale pasiuni: Mata-Hari.

Între timp dansatoarea spioană care nu bănuia nimic continua să-și etaleze cu frenezie talentul pe scena teatrului „Wintergarten” din Berlin, acceptînd cu plăcere darurile făcute de numeroșii-i adoratori — pe scurt, ducea o viață veselă și fără griji. Știrea declanșării primului război mondial, primej-

frate, 30 000 de franci ca viitoare recompensă „pentru serviciile aduse Germaniei” și permisiunea de a face apel, în caz extrem, la ajutorul unui vechi prieten al ei — maiorul von Specht — șeful filialei din Amsterdam a serviciului de spionaj german. Dar lucrul principal, și anume cum să treacă linia frontului în Franța, von Jagow, amabil, îl lăsase la latitudinea dansatoarei.

Cînd un om al ordinii nu suportă lacrimile...

...Theo van Brooth era în primul rînd un om căruia îi plăcea ordinea — ordinea în afacerile firmei lui, acasă la el și în general în lume. Acum, însă, după dezlănțuirea războiului totul se răsturnase parcă cu capul în jos. Și, cu toate că datorită războiului, afacerile îi mergeau excelent — venise la Berlin să semneze cîteva contracte importante — nu prea se simțea în apele lui cînd se întoarse la hotelul „Adlon”. După ce luă cheia de la portar, se îndreptă vădit indispus spre cameră. Dar abia făcu cîteva pași că se lovi nas în nas cu o femeie foarte frumoasă. În primul moment, van Brooth nici nu observă acest lucru; altceva îl izbi: lacrimile din ochii ei. Adică tocmai lucrul pe care omul de afaceri, care iubea atît de mult ordinea, nu-l putea suporta. Era evident că necunoscuta avea nevoie de sprijin și sexagenarul comerciant olandez se dovedi la înălțime; o luă sub ocrotirea lui pe nefericită, o duse în camera lui, încercă să o liniștească și numai după aceea începu să-i pună întrebări.

În povestea pe care Mata-Hari o servi bătrînului credul, tragicul se împletea strîns cu comical. Pe scurt, istorisirea ei, ticluită cu grijă, suna cam așa: Cu puțin timp în urmă, dansatoarea fusese invitată să facă un turneu la teatrul „Wintergarten” din Berlin, drept care venise să stabilească condițiile și să semneze contractul. Războiul îi dăduse, însă, peste cap toate planurile. „Wintergarten”-ul se închisese, iar ea rămăsese aproape fără un ban! Dar chiar dacă ar fi izbutit să obțină un angajament la un alt teatru, oricum garderoba ei se afla dincolo de linia frontului, la Paris. Ce era să facă acum? Să comande alte toalete la Berlin? Mai bine s-ar fi zvîrlit din Turnul Eiffel — dar nici această posibilitate n-o mai avea acum — decît să dea spectacole în toaletele pe care și le-ar fi putut procura din Berlin...

Pe scurt, peste două zile, cu lacrimi de recunoștință în ochi, Mata-Hari își luă rămas bun prin fereastra Expressului. „Berlin—Amsterdam” de la van Brooth, care o însoțise la gară. Dansatoarea ducea cu dînsa o scrisoare din partea lui Theo către soția lui, Wilhelmina, care se plictisea singură într-o vilă din preajma orașului și, bineînțeles, avea să se bucure de neașteptatul oaspete...

Viza care deschide drumul spre glorie... bogăție... sau...

Sederea în Olanda se prelungea. Cu toate eforturile ei, Mata-Hari nu izbutea să obțină viza de plecare în Franța. Birourile cenzurii militare erau asaltate de sacii cu scrisori, care se scurgeau ca un șuvoi neîntrerupt peste frontiera Olandei neutre. Printre mîile de scrisori care își așteptau rîndul se aflau și cele trimise de Mata-Hari unor cunoscuți din Paris. Cei 30 000 de franci, pe care i-i dăduse von Jagow, se epuizaseră. Iar încercările ei de a se întoarce pe scenă înregistrară un eșec lamentabil, căci era război și nimănui nu-i ardea de dansuri rituale indiene.

S. Milin

(Continuare în pag. 11-a)

„Frații Karamazov“ pe ecran

După „Idiotul“ și „Nopti albe“, regizorul Ivan Piriev se întoarce din nou la opera lui Dostoievski. El ecranizează romanul „Frații Karamazov“.

Scenă din film. Grușenka (Leonella Skirda) și Alioșa (Andrei Miagkov)

Este o veste îmbucurătoare pentru cinefilii. Căci Piriev e nu numai un regizor de talent, ci și un profund cunoscător, în sensul cel mai științific, al literaturii dostoevskiene.

Scump la vorbă și detestând agitația publicitară din jurul platourilor de filmare, Piriev a făcut declarații foarte laconice la întâlnirea inevitabilă cu presa:

— Dostoievski îmi este deosebit de drag, am o veche și constantă pasiune pentru acest scriitor unic prin forța artistică și prin destinul lui tragic. Dostoievski a fost strâns legat de eroii săi ca nimeni altul. Singele lui curge în vinele lor. El suferă împreună cu eroii, trăiește viața lor, trece prin chinurile lor. Trebuie să arătăm spectatorilor pe cine a iubit, în ce a crezut, pe cine a admirat scriitorul.

Piriev e perfect conștient că opera dostoevskiană poate fi interpretată în multe feluri. Dar ceea ce îl interesează pe el — și consideră că acesta este aspectul fundamental care trebuie scos în evidență — e protestul pasionat al romancierului împotriva monstruoșităților sociale și compasiunea, durerea lui adânc omenească pentru soarta tuturor „umiliților și obidiților“. Fidel acestui principiu, regizorul îl va respecta și în noul lui film, continuând astfel într-un anume fel „Nopti albe“ și în special „Idiotul“.

Filmările au început de curind la „Mosfilm“, după o extrem de laborioasă perioadă pregătitoare. După Kozințev, care a făcut pentru „Hamlet“ adevărate studii de shakespearolog, după Donskoi, care adună de zece ani

material pentru filmul despre viața lui Șaliapin, Piriev dă la rându-i o dovadă de mare responsabilitate profesională. La Moscova se spune în modul cel mai serios că istoricilor literari specialiști în Dostoievski nu le-ar fi deloc comod să se măsoare cu Piriev.

Distribuția a fost întocmită cu binecunoscuta scrupulozitate și intuiție ale acestui regizor care a descoperit sau redescoperit admirabile forțe actorești. Pentru rolul celor trei frați

care cinematografică a figurii compozitorului, a cărui muzică răsună efektiv pe toate meridianele lumii, se anunță astfel o realizare de mari proporții, demnă de cel care a inspirat-o.

EXPOZIȚII

Petrov - Vodkin, personalitate insolită

Am cunoscut arta lui Petrov-Vodkin anul trecut, în mediul ei firesc, în sălile muzeului Tretyakov din Moscova, deținător al principalelor valori ale creației ruse și sovietice. Ampla retrospectivă, ce cuprindea câteva sute de lucrări, dădea o imagine clară a operei acestui original artist, precizând toate etapele dezvoltării creației sale.

Zilele acestea, în cadrul expoziției deschise în sălile Muzeului de Artă al Republicii Socialiste România, publicul bucureștean are posibilitatea să vizioneze o parte a operei lui Petrov-Vodkin, între care câteva picturi semnificative pentru profilul artistului.

Pictura lui K. Petrov-Vodkin apare ca un act de creație care și găsește izvoarele în contextul artei europene clasice și contemporane. Viziunea lui subsumează experiențe și contacte cu meșteri ai renașterii italiene și ai renașterii germane, prelucrate spre forme neoclasiche, și cu activitatea altor artiști din diferite țări europene din primele decenii ale secolului nostru. Dar aceste filoane asimilate printr-o largă cultură artistică nu numai că sînt filtrate prin concepția și temperamentul său, ci ajung să se îmbine structural cu elemente ale artei tradiționale ruse. Mai mult, ele devin mijloace de expresie plastică a unor aspecte din realitățile vieții poporului rus, ale noului stat sovietic. Compoziția „Anul 1918 la Petrograd“, realizată în 1920, este caracteristică în acest sens. În primul plan o mamă cu copilul în brațe capătă valori de simbol pentru ideea maternității, artistul servindu-se de imaginile madoanelor cu prunci din vechea pictură germană. Peisajul urban, caracteristic orașului de pe Neva, trăiește animația zilelor Revoluției. Factura picturii poartă în general amprenta acestei filiații artistice dusă spre forme expresioniste de un anumit tip, care punctează elementele esențiale pentru temă. Raportul dintre personajele din primul plan și restul lucrării, modificat de artist, pune în valoare portretul femeii profilat pe fundalul constituit de compoziție. Aceeași aplecare spre formele renascentiste o găsim și în alte lucrări, mai ales în portrete și peisaje. Petrov-Vodkin a suferit numeroase influențe, care au contribuit la formularea esteticii sale, în anii de studii din Franța și Italia. Ecouri din „secesion“, din expresionismul nordic se îmbină cu învățămintele preluate de la Cézanne și Gauguin. Aceste modalități se sublimază într-o viziune proprie, definitorie pentru personalitatea artistică a lui Petrov-Vodkin, cu profunde rezonanțe în trecutul rus și în actualitatea sovietică. Simbolica imagine a „Tineretii“ (1913) mai păstrează amintirea „secesionului“, dar marchează începutul trecerii spre forme cu o anumită monumentalitate și cu o rigurozitate de esență clasicizantă. Această orientare apare de asemenea, în compoziția „Mama“, în portretul Annei Ahmatova, al fiicei artistului și altele. Monumentalitatea este dată și de felul cum pictorul amplasează personajele în peisaj, neținând seama de proporțiile reale, tocmai pentru a pune în evidență oamenii, tema. Între cele mai semnificative lucrări ale artistului, expuse la București, se înscrie compoziția „Cal roșu la scaldat“ (1912), în care influența coloritului și a compozițiilor vechilor icoane rusești este mai evidentă. După Revoluție, Petrov-Vodkin și-a dedicat în principal activitatea artei angajate, militante pentru socialism. Opere ca „După luptă“ sau „Moartea comisariului“ rămân lucrări capitale pentru arta sovietică.

Adevărate demonstrații de virtuozitate plastică sînt numeroasele lui „naturi statice“, printre care „Scrubia“, „Măr și lămie“ sau „Mălină în pahar“. Măiestria lui Petrov-Vodkin s-a manifestat și în desen și acuarelă, remarcabile fiind ilustrațiile de cărți, în special pentru scrierile lui autobiografice ca „Hvalinsk, povestea mea“ și „Spațiul lui Euclid“.

Prin Petrov-Vodkin, o dată cu mari pictori ca Malevici, Kandinski, Chagall și alții, arta rusă și sovietică a stabilit legături cu fenomenul artistic european contemporan, afirmând marile valori și potențialul creator al poporului rus, bogat în nepieritoare tradiții.

Jack Brutaru

La Petrozavodsk se bucură de mult succes expoziția pictoriței Liuba Olghina. Fotografia noastră reproduce o ilustrație la povestirea „Pinze purpurii“ de A. Grin

TEATRU

„Duelul“ la Paris

Între munte și mare, în Crimeea, un oraș anonim în care bărbați și femei se plimbă sub o căldură sufocantă, fiindcă n-au altă distracție, o viață în care se împletesc plictiseala, lipsa de orizont, meschinăria, grosolană și imbecilitatea... În acest oraș, un cuplu dezbinat: Laevski și Nadejda Fiodorovna. Tânăr intelectual cu visuri, venit acolo să se instaleze cu amanta lui, Laevski decedează încetul cu încetul, dintr-o slăbiciune pe care nu o poate învinge, acuzând însă încomprensiunea celorlalți și retele civilizației drept cauze ale pierzaniei lui.

Față în față cu el, Von Koren, tânăr biolog energic blamează și el civilizația, dar numai fiindcă lasă să existe oameni ca Laevski, care sînt periculoși pentru ea și o contaminatează.

Situația pare fără ieșire, cînd un duel între cei doi protagoniști principali duce la regăsirea lui Laevski; înțelegînd, în sfîrșit, ce responsabilități îi revin, el stăvilește propria-i degingoladă și începe o viață nouă.

Această năvălă a lui Cehov a trezit un deosebit interes prin faptul că prelungește într-un fel teatrul marelui scriitor. Tot ce nu-i spus și explicat acolo, e spus și explicat aici: încrederea în posibilitatea omului de a se schimba, de a fi altul decît este; reaua credință a tuturor autojustificărilor; o încercare de a da o soluție marasmului intelectual în care se zbatea „intelighenția“ rusă la începutul secolului nostru prin muncă, prin asumarea unei răspunderi față de viața proprie și a celorlalți.

Acum citiva ani cineaștii sovietici au transpus năvăla pe ecran. Filmul „Duelul“ n-a fost un eveniment, ca „Doamna cu cățelul“, dar în amintirea spectatorilor s-a întipărit interpretarea emoționantă pe care Oleg Strijenov și Liudmila Șagalova au dat-o cuplului Laevski-Nadejda Fiodorovna.

Acum a venit rîndul teatrului. La Paris, André Barsacq (în colaborare cu Georges Couturier) a dramatizat năvăla punînd-o în scenă la teatrul „Atelier“ pe care îl conduce.

Soarta personajelor a fost incredințată unor cunoscuți actori de teatru și cinema ca: Pierre Vaneck, Françoise Giret, Alain Molet, Etienne Pierry.

Regia lui Barsacq — scrie presa franceză — este inteligentă și precisă.

După natură

Karamazov el i-a ales pe Mihail Utianov (Dmitri), Kirill Lavrov (Ivan) și Andrei Miagkov (Alioșa). Grușenka va fi interpretată de L. Skirda. Alte nume din distribuție: M. Prudkin, I. Lapișkov, N. Podgornii, R. Pliatt, A. Abrikosov, A. Hvilca.

Ceaikovski văzut de un compozitor

Dimitri Tiomkin este unul dintre cei mai mari compozitori ai cinematografului americane. Numele lui figurează pe genericul unor filme ca „Pe aripile vîntului“, „Gigantul“, „Pieirea Titanicului“, „Bătrînul și marea“, „La amiază“, „Căderea imperiului roman“, al documentarelor „Orașul care l-a oprit pe Hitler“ (despre bătălia Stalingradului), „Moscova rezistă“ și multe altele. Tiomkin a colaborat cu mari regizori ca Frank Capra, Stanley Kramer, Fred Zinnemann, Walt Disney — scriind muzica pentru mai bine de o sută de filme. Compozitorul american de origine rusă a fost conducătorul muzical al „Valsului nemuritor“, pentru care a aranjat celebrele compoziții ale lui Strauss. Creația lui pentru ecran a fost distinsă de patru ori cu premiul „Oscar“. În America și Europa i s-au atribuit în numeroase rînduri cupe de aur, medalii, premii, iar în 1965 a fost primul compozitor străin care a primit din mîinile lui Georges Auric medalia de aur „Ravel“.

Dimitri Tiomkin a fost de curind în Uniunea Sovietică pentru a duce tratative cu cineaștii sovietici în vederea realizării unui vechi vis al lui: un film despre Ceaikovski, un film care să dezvăluie profunzimea creației lui, să ducă muzica lui pînă la înțelegerea și inimile maselor largi din întreaga lume. „E firesc ca un astfel de film să fie făcut în Rusia. Ceaikovski nu poate fi despărțit de Rusia. Cît privește America, acolo nu există nume muzical care să se bucure de o popularitate egală cu aceea a lui Ceaikovski. De aceea știrea despre tratativele mele cu studioul „Mosfilm“ a stîrnit mare interes în Statele Unite“ — a declarat Tiomkin unui corespondent al revistei „Sovetski ekran“.

Tiomkin planuiește un film amplu despre viața compozitorului rus, care să arate cum s-au născut cele mai de seamă creații ale lui și ce a dat el culturii muzicale ruse și mondiale. Evident, în rolul lui Ceaikovski nu vede decît un actor rus, iar pentru acela al partenerii lui, Von Meck, intenționează să invite o vedetă de talia lui Ingrid Bergman sau Vivian Leigh.

Pentru filmul sovieto-american despre Ceaikovski, studioul „Mosfilm“ își propune să utilizeze cele mai moderne mijloace de expresie. Prima evo-

arta

a

METEOROLOGIE

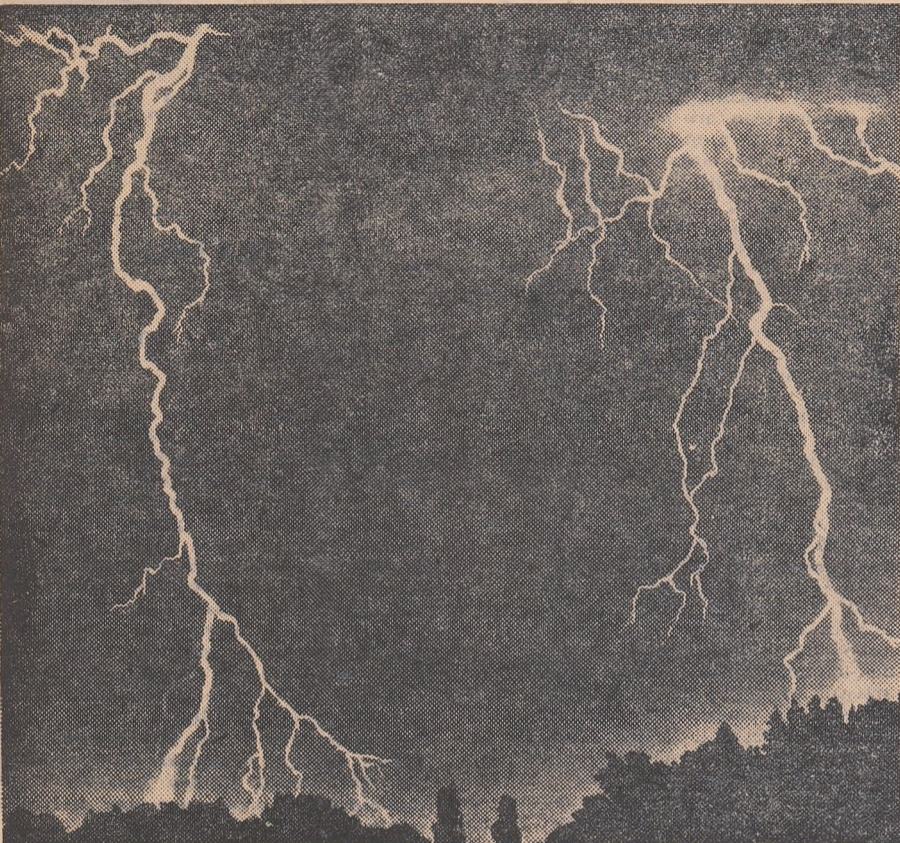
Flora, Cleo, Ines... la fotograf

Sînt încă proaspete distrugerile pricinuite în ultimii ani de cumplitul fenomen al naturii care este cicloul tropical. În 1963, uraganul „Flora” a bîntuit timp de cinci zile deasupra golfului Mexic, în august 1964 uraganul „Cleo” a cauzat mari distrugerii în Antilele Mici; în același an taifunurile au provocat inundații, victime și pagube în insulele Filipine, sudul Vietnamului etc.

Taifunul și uraganul sînt cicloane tropicale. Locul lor de naștere este zona ecuatorială cuprinsă între 5 și 20 de grade latitudine nordică și sudică. În

multe taifunuri se iscă în august. Uneori se nasc în aceeași zi cîte trei și chiar patru taifunuri. În septembrie, „Elsie”, „Doris”, „Ida” și „Helen” s-au dezlănțuit în aceeași zonă ca și taifunurile din august. „Ida” a provocat cele mai multe distrugerii și pierderi de vieți omenești. Sfirșitul anului 1966 a fost în această zonă mai sărac în cicloane tropicale.

În Atlantic, cel mai nimicitor a fost uraganul „Ines” care a bîntuit între 23 septembrie și 11 octombrie. El a străbătut un drum lung pe direcția

Cicloanele tropicale sînt însoțite de puternice descărcări electrice

Oceanul Atlantic, uraganele apar mai ales în regiunea Antilelor și insulele Capului Verde. În ultimul timp se crede, însă, că ele ar lua naștere și deasupra Africii, după care s-ar deplasa pe suprafața oceanului. În sud-vestul Oceanului Pacific taifunurile se dezlănțuie deasupra insulelor Caroline, Mariane și Marshall. Anual se iscă în medie în Oceanul Atlantic 12-14 uragane, iar deasupra sud-vestului Oceanului Pacific circa 20 de taifunuri.

Odată născute în zona ecuatorială, cicloanele tropicale se deplasează mai întii spre vest și nord-vest apoi, în apropierea tropicelor unde se află de obicei axa anticiclonului, își schimbă direcția spre nord sau nord-est. Raza lor variază între 100 și 1000 de kilometri. În centrul cicloanelor presiunea este foarte scăzută. Cea mai joasă presiune atmosferică înregistrată pe Pământ a avut-o taifunul Ida, din 1958: 657,8 mm coloană de mercur. Vînturile capătă și ele în zona cicloanelor puteri nemaiîntîlnite ca, de pildă, 113 metri pe secundă în timpul aceluiași taifun „Ida”. În sfîrșit, furtunile și ploile torențiale sînt alte caracteristici ale cicloanelor.

Primele însemnări despre cicloanele tropicale au fost făcute de Cristofor Columb care, la 12 februarie 1493, a întîlnit un uragan la vest de Insulele Azore. Astăzi, fenomenul este studiat de nenumărate centre de cercetări meteorologice din lume, care caută să pătrundă tainele uraganelor și taifunurilor. Dar, mai întii, să ne amintim măcar de cîteva din cicloanele tropicale ale ultimului an.

Deschizătorul seriei de cicloane tropicale din 1966 a fost taifunul „Esther” dezlănțuit în aprilie în Oceanul Pacific. În mai s-a născut „Judy” care, din Marea Chinei de sud, s-a năpustit asupra insulei Taiwan. Au mai urmat, în ordine, „Kate”, „Lola”, „Nina”, „Ora”. Ultimul, un ciclon obișnuit născut în Oceanul Pacific, a pătruns adînc pe continent și, trecînd prin nordul Coreii, a ajuns pînă în sudul ținuturilor Habarovsk și Primorie. Furtunile și ploile abundente din această regiune au fost ecouri ale taifunului „Ora”. Lîngă Vladivostok furtuna a atins pe mare forța 10. În sud-vestul Pacificului, cele mai

vest-est, de la țărmlul Capului Verde pînă în Mexic. A provocat mari distrugerii și a secerat multe vieți omenești în Guadelupa, Haiti, estul Cubei, insulele Bahama, țărmlul Yucatanului și în Mexic. Numai în Mexic, unde mai pierduse din intensitate, uraganul a distrus totuși 2500 de case lăsînd fără acoperiș peste 30000 de oameni.

Pînă nu de mult, cicloanele tropicale iscate deasupra oceanelor nu se aflau în raza observațiilor meteorologice. Luați prin surprindere, locuitorii insulelor asupra cărora se năpusteau nu aveau timp să-și ia măsuri de apărare. Deseori, suferau de pe urma lor și navele. Observațiile din zonele de apariție a acestor fenomene fiind insuficiente, cicloanele, nu puteau fi studiate de specialiști. În ultimii ani, însă, în slujba meteorologiei au venit sateliții. Fotografierile norilor, făcute de la bordul lor, îngăduie descoperirea cicloanelor tropicale la sursă, în locuri inaccesibile observațiilor meteorologice obișnuite. În virtutea deplasării neuniforme, masele de nori iau în taifunuri și uragane, ca și în orice alt ciclon forma de zone spirale care se deplasează în emisfera nordică spre centru (contrar mersului acelor de ceasornic).

Unul din sateliții meteorologici a descoperit astfel în fașa uraganului „Ines” despre care am amintit mai sus. În ziua aceea s-a observat că la sud-vest de insulele Capului Verde norii apăreau ca niște virtejuri cu toate că structura acestui masiv compact alcătuit din nori mari cumulus și cirrus nu era destul de limpede. În cîmpul presiunii de pe harta timpului ea apărea ca o depresiune slab exprimată, conturată cu o izobară de 1000 de milibari. Caracterul compact al norilor, cu unele elemente turbionare anunțau depresiune. La 25 septembrie depresiunea s-a adîncit și presiunea din centrul ei a coborît la 1000 milibari. Și „Ines” s-a dezlănțuit.

E interesant de știut și ce este „ochiul furtunii”. Așa numesc meteorologii zona senină și calmă cu un diametru de 20-30 km din centrul ciclonului. În timp ce în jur se zbate furtuna, însoțită de o ploaie torențială, în această zonă domnește liniștea. În fotografiile luate de la bordul sateliților, ea apare de obicei ca o pată întunecată.

Cunoașterea cicloanelor tropicale este importantă nu numai pentru regiunile

asupra cărora se abat. Sinopticienii sovietici, de pildă, urmăresc necontenit evoluția și deplasarea taifunurilor și uraganelor, deși pe teritoriul U.R.S.S. taifunurile se abat rareori. În schimb navele sovietice care plutesc în Atlantic și Pacific întîlnesc adesea în drumul lor cicloane. Pentru ele a fost organizat în ultimul timp un serviciu de deservire meteorologică planificată.

OPTICĂ

Razele care suie în timp

Ca multe alte înfăptuiri spectaculoase care caracterizează revoluția tehnică și științifică prin care trece omenirea astăzi și razele infraroșii au, de fapt, o istorie destul de veche. Ele au fost descoperite întîmplător, de fizicianul englez sir William Herschel, încă în 1800. Într-o zi, în timp ce măsura temperatura culorilor spectrului solar, fizicianul a observat că termometrul său indica o temperatură anormală într-o zonă aflată dincolo de limitele spectrului vizibil și s-a întrebă, în consecință, dacă soarele nu emite cumva și o radiație invizibilă.

Răspunsul pe care și l-a dat el însuși a fost afirmativ, iar astăzi se știe că Soarele emite cel puțin două asemenea radiații, situate de o parte și de alta a spectrului: infraroșie și ultravioletă.

Razele infraroșii au o proprietate care a dus la aplicații ce amintesc uneori de domeniul literaturii științifico-fantastice. Radiație electromagnetică, ele au anume calitatea de a impresiona pelicula fotografică restituind viziunea unor spectacole nevăzute de ochiul omenesc. Importanța acestei descoperiri rezultă limpede dacă știm că toate corpurile, toate substanțele din lumea noastră emit radiații infraroșii atît timp cît nu se află la temperatura lui zero absolut (-273 grade). Intemeiată pe această însușire, una din cele dintîi aplicații ale radiației infraroșii a fost inventarea, în timpul celui de-al doilea război mondial, a unei puști, echipate cu un vizor special, care permitea trăgătorului să-și atingă ținta în întuneric la fel de ușor ca în timpul zilei. Din ferice, însă, aplicațiile acestei ciudate radiații nu s-au mărginit la domeniul militar. Acum ea este frecvent utilizată, cu mai mult folos, în metalurgie pentru a măsura temperatura exactă și densitatea metalului în fuziune, ceea ce duce la aliaje de calitate superioară, în care metalul e topit corect și nu ars.

În ultimii ani, razele infraroșii au început să aducă însă servicii de mare însemnătate și electronicii. Se știe că o mașină de calcul modernă e alcătuită din cîteva mii de componente foarte fragili; dacă unul din ei se defectează, în circuit se introduce curent și un aparat cu infraroșii permite detectarea defectului — aflat într-un loc prea cald sau prea rece. Mai mult, radiația infraroșie face să se poată spune nu numai din ce cauză s-a produs pana, dar o și previne semnalînd dinainte piesa dintr-o instalație care e pe punctul de a se defecta și care trebuie schimbată.

Pescarii au început să folosească razele infraroșii pentru a repera rutele bancurilor de pești, rute care urmează în genere traseul curenților caldi. Dar poate că cel mai mult a beneficiat, în ultimul timp, de pe urma razelor infraroșii medicina. În radiologie începe să se introducă, de pildă, în ultimul timp așa numitele „termograme”, stabilite cu ajutorul unui aparat ce permite reperarea la suprafața pielii a zonelor unde temperatura e anormală, cea ce e un semn sigur de perturbare. În felul acesta se ajunge la detectarea timpurie a unui cancer mamar sau la prevenirea unei embolii care s-ar putea produce într-un organ prost irigat.

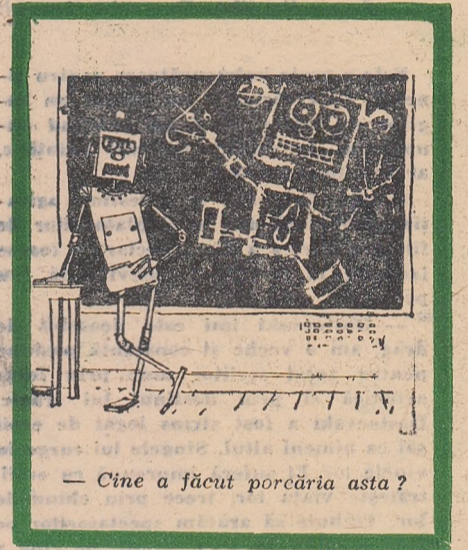
În viitorul apropiat se vor găsi, însă, desigur și alte domenii de aplicare. De pe acum se anunță, de exemplu, că criminaliștii se interesează tot mai insistent de „termografie”. Aceasta pare descinsă din arsenalul unui modern Sherlock Holmes dar, spre deosebire de metodele de investigație ale furtunii detectiv, ea va putea fi utilizată de orice funcționar din aparatul polițienesc. Dar să vedem despre ce-i vorba. Prin radiația pe care o degajă, orice corp lasă — timp de cîteva bune minute — în locul unde s-a aflat o „amprentă termografică”, care se poate fotografia foarte ușor prin aparatul deocamdată încă foarte complicat. Dar în cu-

Știința

rind, se crede, se va putea fotografia o crimă imediat ce a fost comisă, se va putea stabili poziția asasinului, aceea a victimei, deplasările pe care le-a suferit eventualul cadavru etc.

Radiația infraroșie va îngădui astfel construirea de mașini care să ne reproducă vizual acțiuni care s-au petrecut în timp.

— Cine a făcut porcăria asta ?

NOUȚĂȚI

Insensibil la orice presiune

Un laborator sovietic a realizat recent cristale ale unui metal cu excepționale caracteristici: ele rezistă la o presiune de 230 de tone pe centimetrul patrat, adică maximul realizabil din punct de vedere teoretic. Pentru a sesiza și mai clar importanța acestui rezultat, e bine să ne amintim că materiale foarte dure, ca acelea folosite la construirea podurilor de cale ferată, rezistă la presiuni de cel mult 4 tone pe centimetrul patrat.

Noul metal a fost realizat de un grup de fizicieni în laboratoarele Universității din Harkov (R.S.S. Ucrainenă). Conducătorul grupului este profesorul Ruvîn Garber.

Metalul de bază de la care s-a pornit spre a se ajunge la fantasticele cristale amintite este tungstenul. În urma unui tratament — asupra căruia nu se dau deocamdată amănunte — au fost dobîndite firicele cu diametrul de 0,000.0002 centimetri și lungimea de 0,15 centimetri. Forța de susținere a acestor cristale este egală, cum am mai arătat, cu aceea teoretic admisă ca maximă. De mai multă vreme se credea posibil să se ajungă la un astfel de rezultat, dar aceasta e prima oară cînd experiențele au dus la rezultate concrete.

Știrile de pînă acum nu lasă încă să se întrevadă viitoarele aplicații ale cercetărilor făcute de specialiștii din Harkov. Se crede totuși că dacă o aplicație practică este încă pentru moment foarte costisitoare, experiența va putea fi extrem de utilă pentru a verifica anumite teorii științifice care, pînă acum n-au putut fi dovedite experimental.

T

AERONAUTICĂ

Al treilea ochi
al piloților

S-a constatat că, deși există sisteme automate de aterizare, piloților nu prea le place să se lase în seama lor tocmai în momentele critice. Piloții se simt mai stăpâni pe aparat dacă și pot controla tizul automat, dacă văd terenul de sub ei, pentru a trece eventual la comanda manuală.

Un nou sistem, bazat pe micro-onde, le va proiecta în cabină, pe un ecran special, imaginea exactă a pistei de aterizare începând de la 15 km distanță și pe orice vreme.

Sistemul se compune din trei elemente principale: emițătoarele de pe sol, aparatul de recepție din avion și dispozitivul de vizualizare. Emițătoarele, amplasate de ambele părți ale pistei de aterizare, lansează semnale radio extrem de scurte, care durează abia a zecea mii parte dintr-o secundă fiecare, în ritmul de 400 impulsuri pe secundă. Este vorba de emițătoare obișnuite de microunde, asemănătoare cu cele aflate de mulți ani în folosința instalațiilor radar. Ele sînt introduse în învelișuri etanșe și nu depășesc ca dimensiuni reflectoarele mai mari. Semnalele, care definesc poziția fiecărui emițător față de corpul avionului, sînt transformate apoi la bordul avionului în imagini.

Prototipul aparatului de recepție cîntărește aproape 20 kg, adică foarte puțin în raport cu avionul. Totuși se fac încercări pentru a-i reduce și mai mult greutatea. El măsoară unghiul dintre axele longitudinale ale avionului și direcția fiecărui emițător de pe sol. Datele rezultate se înscriu pe niște coordonate rectangulare sub forma de puncte luminoase ce apar pe ecranul unui tub catodic asemănător celui de televiziune. Punctele reconstituie imaginea în perspectivă a emițătoarelor, ca și cum acestea ar fi două șiruri de lumini răsărite din noaptea întunecoasă.

Pentru ca pilotul să aibă însă cu adevărat impresia că vede pista de aterizare, nu ajunge să i se prezinte informațiile pe un mic ecran amplasat pe tabloul de bord, unde ar fi pur și simplu încă un instrument. De aceea s-a proiectat un sistem de lentile care formează o imagine la distanță a celei de pe tubul catodic. O oglindă combinată, care servește drept fereastră pentru vederea directă și drept oglindă pentru imaginea televizată, o transpune pe aceasta din urmă în câmpul vizual obișnuit al pilotului în așa fel încît să apară în perspectivă, atît ca unghi cît și ca distanță. Fiecare emițător de pe sol îi pare deci pilotului un reflector de pistă.

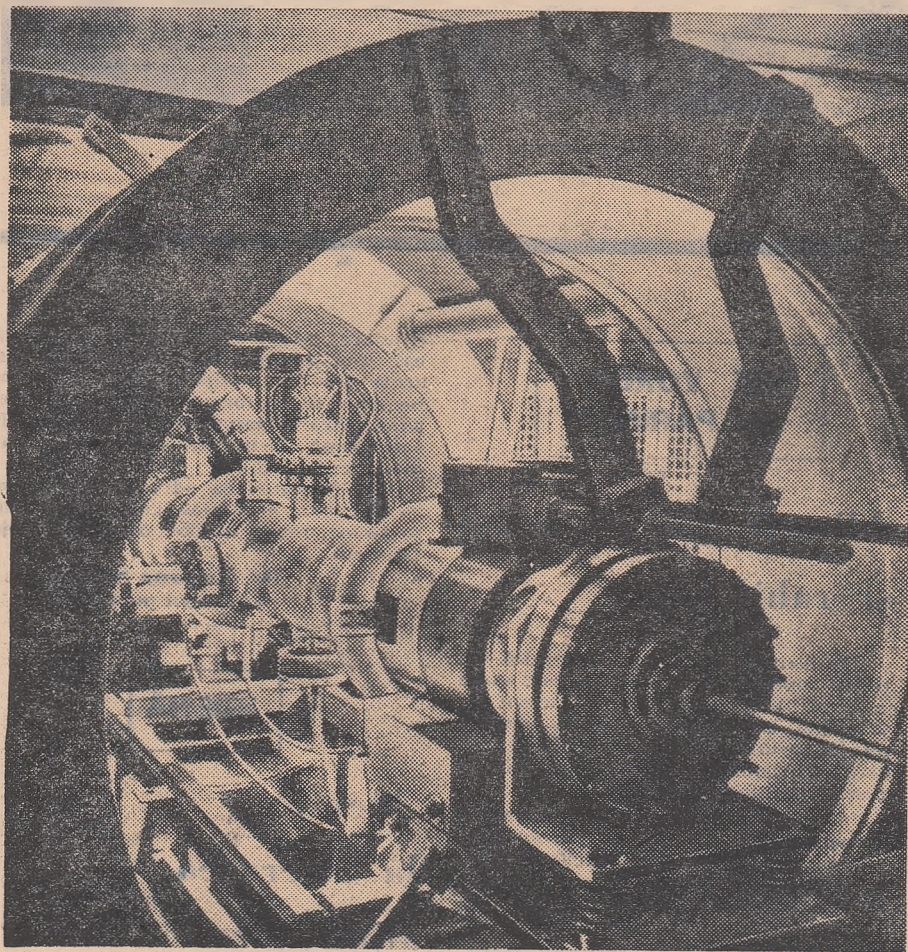
FIZICĂ NUCLEARĂ

De 100 de ori spre Soare
și înapoi

Mare sau mică, orice cantitate de materie este, de fapt, un comprimat de energie. Dintr-un asemenea comprimat în greutate de un kilogram, de pildă, s-ar putea obține o cantitate de energie egală cu aceea produsă într-un an de o mare centrală electrică de 3,5—4 milioane kilowați.

Cum se poate declanșa energia materiei? Cu ajutorul unui fenomen numit anihilare, care constă în cioc-

răstimp un drum de zeci de miliarde de kilometri, ca și cînd ar zbura de 100 de ori spre Soare și înapoi spre Pămînt. Dar cu toate aceste distanțe și viteze cosmice, itinerarul terestru al particulei captive nu se abate de fel de la ceea ce i s-a imprimat. Dimineața, colectivul laboratorului găsește și vede rotindu-se frenetic în camera cu vid, electronul pe care l-a lăsat în accelerator în ajun,

O instalație gigantică pentru studierea microlumii

nirea unei particule elementare, să zicem electronul, cu o antiparticulă, în cazul de față pozitronul, ciocnire însoțită de degajare de energie. Cunoașterea acestui proces, în întreaga lui complexitate, e o chestiune de viitor, dar etapele lui separate pot fi reproduse de pe acum în instalațiile numite acceleratoare.

Înainte de a vă prezenta una din cele mai interesante realizări de acest gen, propusă pentru premiul Lenin pe anul 1967, să facem o scurtă introducere în temă. Să amintim, de pildă, că într-un accelerator oarecare cîmpul magnetic imprimă particulelor încărcate viteze imense, îndreptîndu-le apoi spre o țintă specială; sub bombardamentul minusculilor proiectile nucleare ei atomice se dezagregă, oferind cercetătorilor fragmente din tabloul microlumii. Fizicienii se străduiesc să realizeze proiectile cu energii din ce în ce mai mari. În sinerofazotronul de la Dubna, de exemplu, ai cărui magneți cîntăresc 36 000 de tone, se obțin protoni cu o energie de 10 miliarde de electron-volți. Dar fizicienii au nevoie de energii și mai mari, atît de mari încît nu le-ar mai putea realiza decît în instalații ciclopiice. Așa s-a născut ideea acceleratoarelor în care fasciculul de particule-proiectile să întilnească în drumul lui nu o țintă, ci un alt fascicul, venit din direcție opusă. Acceleratorul construit pe acest principiu și care funcționează la Institutul de fizică nucleară din Novosibirsk realizează energii uriașe.

Și iată-ne ajunși la acceleratorul în care fasciculi ce se ciocnesc sînt alcătuiți unii din electroni, ceilalți din antiparticule, din pozitroni. În afară de această particularitate — folosirea experimentală a antimateriei — acest accelerator, instalat de asemenea la Institutul din Novosibirsk, o mai are și pe aceea că circuitele electronilor și pozitronilor pot fi urmărite cu ochiul liber, avînd înfățișarea unor inele extrem de luminoase. Mai mult: dacă intensitatea fasciculului e redusă de câteva miliarde de ori, devine vizibil cu ochiul liber circuitul unui singur electron sau pozitron. În camera cu vid înalt a acceleratorului o particulă singularică se poate roti zeci de ore, parcurgînd în acest

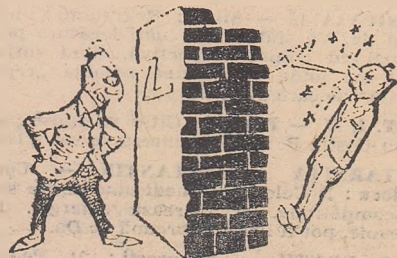
Experiențele întreprinse de Institutul de fizică nucleară din Novosibirsk nu se opresc însă aici. Fizicienii din întreaga lume au primit cu interes știrea că la institutul siberian a început construirea unui accelerator cu fasciculi de protoni și antiprotoni. Se prevede ca energia particulelor fiecărui fascicul să fie de 25 de miliarde de electron-volți. Lucrările pentru folosirea particulelor antimateriale în acceleratoare și metodică acestor cercetări elaborată de un colectiv format din fizicienii G. Budker, A. Naumov, A. Skrinski, V. Sidorov au fost propuse pentru Premiul Lenin.

PARAPSIHOLOGIE

Comunicații
pe lungimea
de undă a creierului...

Nu există om care să nu simtă privityrea care-l fixează din spate. E o constatare, unanimitate cunoscută. Sau cine nu s-a gîndit, măcar o dată, la un anumit lucru pe care, dorînd să-l împărtășească interlocutorului a constatat, cu surprindere, că acesta abordează tocmai tema respectivă. Dar situațiile care par să vină în sprijinul existenței telepatiei sînt nenumărate. În Olanda, un anumit Gerard Croiset a devenit un prețios sprijin în găsirea copiilor rătăciți. El afirmă că „simte” unde se află aceștia. După cum există înși care, prin mijlocirea unui bastonaș de oțel flexibil descoperă zăcăminte de mine-reuri, ape subterane. Ce este adevărat și ce nu în toate acestea? Nu cumva sînt la mijloc coincidențe, pe care unii încearcă să le dea drept fapte reale? Oricum ar fi, dacă aceste fenomene psihice sînt proprii omului, știința este

datoare să demonstreze realitatea lor obiectivă, să tragă concluzii practice. Iar dacă nu, să le dezmință. Și, într-adevăr, fenomenele telepatice și cele similare constituie obiectul unei științe intitulată parapsihologie, iar explicația lor este de domeniul bioinformației. Telepatia și celelalte fenomene înrudite au, probabil, o bază materială și, în ciuda unor sceptici, nu au nimic comun cu idealismul. Știința modernă înregistrează patru forțe principale care determină toate procesele naturale cunoscute de om: forțele nucleare, forțele electromagnetice, micile forțe de interacțiune și forțele gravitaționale. E un punct de plecare pentru specialiștii care încearcă să explice natura

misterioasei capacități de a transmite și recepta informația biologică. În Uniunea Sovietică cercetările se desfășoară în diverse direcții, datele culese sînt minuțios studiate și sistematizate, o deosebită atenție este acordată telepatiei spontane. În același timp, în laboratoare au loc experiențe extrem de interesante, în care este folosită sugestia hipnotică, mintală.

În legătură cu aceste experiențe, specialiștii sovietici au pus la punct două variante: prima prevede ca persoana supusă sugestiei hipnotice să se trezească la un ordin dat de hipnotizator dintr-o cameră vecină, în a doua ca subiectul ce primește ordinul „să cadă”, hipnotizatorul precizînd chiar și direcția căderii. Pe ecranul unui televizor, se poate constata că ordinul este executat la numai cîteva secunde de la emiterea lui. Alte experiențe, de data aceasta referitoare la sugestia mintală a imaginilor, fără hipnoză, au dat rezultate pozitive în proporție de 50—80 la sută.

Desigur, numărul experiențelor și, în unele cazuri, metodele aplicate, nu autorizează o concluzie definitivă. Totuși, rezultatele pozitive obținute demonstrează că cercetările întreprinse sînt raționale, că obiectul lor există, că nu e o ficțiune. Cercetătorii secției de bioinformație de pe lângă Societatea științifică și tehnică de radiotehnică și legături electrice „Popov” din Moscova au selecționat, în vederea experiențelor

de telepatie ce vor avea loc în cursul primăverii și verii din anul acesta, un număr de cîteva zeci de orașe. În același timp ei au realizat o serie de proteze și aparate de diagnosticat care implică folosirea impulsurilor biologice ale organismului, deoarece cercetările întreprinse în ultimii ani au dovedit că impulsurile biologice și cîmpurile electromagnetice joacă un rol important și complex în procesele vitale ale tuturor organismelor. Parapsihologii acordă și ei atenție problemei. Oamenii de știință au stabilit, cu ajutorul unor aparate speciale, că peștii care trăiesc în apă tulbură au organe care produc descărcări electrice slabe și reacționează la cîmpurile electromagnetice, că organele interne ale unor insecte se contractă atunci cînd omul își destinde mușchii mîinii și că nervii și mușchii inimii omului și animalelor dau naștere în mediul înconjurător la un cîmp electromagnetic. Se crede că legătura biologică ar fi apărut în etapele timpurii ale evoluției lumii animale, cînd simțurile nu erau încă dezvoltate și că, cu timpul, ea a dispărut fiind înlocuită cu moduri de comunicare mai comode. În afara acestei ipoteze „electromagnetice”, mai există însă și altele.

Cercetările menite să precizeze natura acestui fenomen enigmatic sînt încă abia la începutul lor. Participanții la simpozionul de parapsihologie care a avut loc anul trecut la Moscova, savanții sovietici și străini, au fost însă unanimi în a recunoaște că acest domeniu de cercetare prezintă un mare interes și că rezultatele, ce nu vor înfîrzi să fie obținute, vor pune pină la urmă în lumină adevărata natură a fenomenului.

Poșta medicului

V. B. — Buhuși: 1) Nu este necesară nici un fel de restricție alimentară în cursul tratamentului. 2) Produsul românesc similar cu Femovirin (Hoechst — R.F.G.), Femandren (Ciba—Elveția) se numește Testosin (Dismenon).

BOGZANU GHEORGHE — Focșani: Adresați-vă în scris serviciului de otorinolaringologie al Spitalului „Alexandru Sahia” din București, str. Mircea Vodă nr. 66, expunând amănunțit antecedentele afecțiunii dv.

SILVIA 13 — Sibiu: Regretăm, ghinionul dv. Vă sfătuim să luați legătura personal cu clinica respectivă, fiind singurul loc unde s-ar putea rezolva „reparația” de care aveți nevoie.

T. I. M. — Ploiești: Citiți răspunsul dat sub Costin R. P. — București în nr. 9/1967.

TARNIȚA CONSTANTIN — Com. Ciceu: 1) Cele două medicamente nu sînt incompatibile, ci lucrează sinergic. La nevoie, pot fi luate împreună. 2) Da.

C. EDYTH — București: 1) Pentru suptele vă recomandăm regim hipocaloric (sărac în glucide și grăsimi, bogat în legume, zarzavaturi, salate, fructe) și exerciții de felul celor publicate în pagina „Cotidianul” din nr. 9/1967: „Între 35 și 45 de ani”. 2) Pentru creșterea genelor este bine să le periați de două ori pe zi cu o periuță mușată în ulei de ricin.

ION ADAM — Moinești: În nici un caz aloe, care este într-adevăr un purgativ puternic, dar recomandabil doar în constipația acută. În constipația cronică, cum este a dv., se recomandă: hidroterapie (dusuri reci), masaj abundente, regim bogat în celuloză, legume, zarzavaturi, salate, fructe uscate (prune), iaurt, miere, drojdie de bere (15—20 g pe zi). Un purgativ inofensiv sînt semințele de in. Se va pune de dimineața la mușat 1 litru într-o ceșcuță de apă și se va bea cu totul seara la culcare.

M. MANDARINUL — București: 1) Pilozitatea este într-adevăr în legătură cu funcția glandelor suprarenale. Trebuie însă să vă adresați unui specialist pentru a vă recomanda tratamentul hormonal adecvat. 2) Pentru spălarea părului gras este bine să folosiți un șampon făcut cu gâlbenuș de ou sau săpun de sulf-ichtiol sau sulf-gudron.

S. MONA — Timișoara: Nu vă putem răspunde decît pe această cale, sub pseudonimul pe care îl veți indica.

C. P. — Ploiești: 1) Tratamentul făcut nu a fost nici corect, nici complet. Trebuie să-l reluați sub supraveghere medicală. 2) Trichomoniaza nu are nici o legătură cu afecțiunea dv. de bază, dar va trebui s-o tratați concomitent cu soția deși la dv. ea nu se manifestă cu simptome nete.

Ing. L. MARCOVICI — București: 1) Acidul boric nu este nociv nici în ochi, în soluția de 30%, cu atît mai puțin în nas! 2) Practic, colesterolul depusă în depozite vasculare (aterom) nu mai poate fi înlăturată cu mijloacele actuale. Regimul antiaterosclerogen va trebui însă respectat. 3) Toate bune, dar unde se pot găsi pensule din păr de burscu? 4) Impotriva durerilor de tălpi încercați următoarea frecție: Rp. T-ra capsici 10 g + Esență de terebentină 30 g + Alcool camforat 60 g și analgezice tip Algocalmin.

DUMITRU PĂULESCU — Focșani: Colicostopatia este o afecțiune ale cărei manifestări sînt prin excelență dependente de tensiunea neuropsihică. În afara deconectantelor pe care trebuie să le luați regulat, este bine să vă schimbați și profesia.

T. BODRÎNGĂ — Hunedoara: Nu cunoaștem tratamentul respectiv. Vă rugăm să vă adresați publicației în care a apărut informația.

SAVA JEAN — Reșița: Ne pare foarte rău că trebuie să vă dezamăgim. Tulburarea pe care o acuzați face parte din cortegiul de simptome al bolii și practic nu e nimic de făcut pentru remedierea ei.

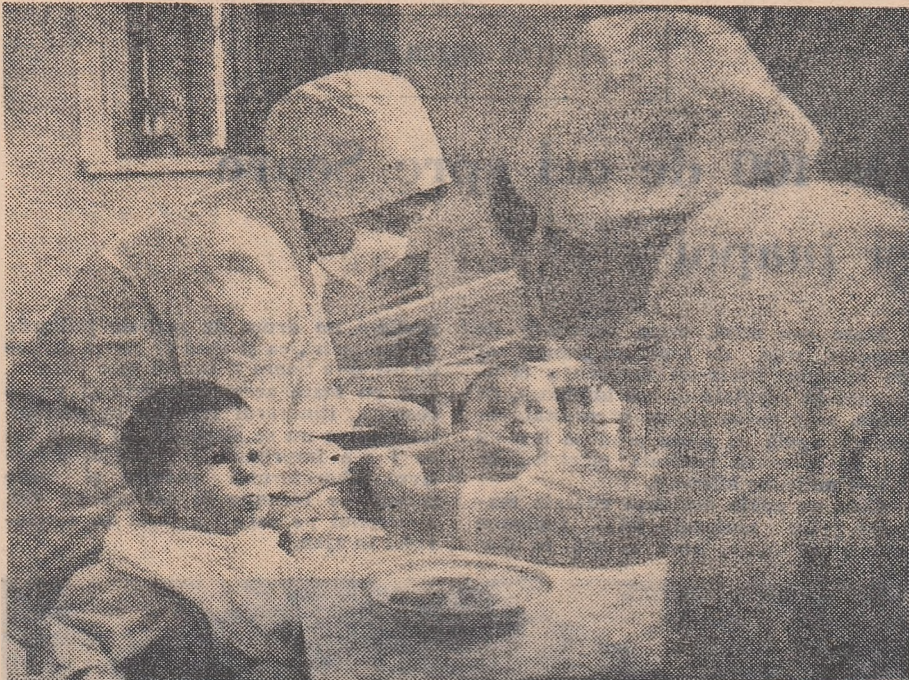
DOINA D. — Baru-Mare (Hațeg): 1) Impotriva pișturilor vă recomandăm următoarea cremă: Hydrarg. pp. alb 5 g + Acid salicilic. 2 g + Pasta zinci oxyd ad 100 g. 2) Pentru combaterea grăsimii părului și împotriva căderii lui: spălături săptămânale cu săpun (sulf-ichtiol, sulf-gudron) sau șampon și Loțiunea Gerovital H3. Se folosesc 10 ml loțiune, cu ajutorul căreia se masează la interval de două zile pielea capului timp de 15 minute.

S. V. — Timișoara: Citiți răspunsul de mai sus, de la punctul 2.

GRIGORE ANDREI — Craiova: Ceea ce contează este funcția, așa încît cealaltă chestiune nu trebuie să vă mai îngrijoreze. De altfel, nu mai e nimic de făcut și o problemă care nu are soluție nu e... problemă.

ERNA LAZĂR — Făgăraș: Chiar dacă examenul de laborator e negativ, faptul că dv. ați observat paraziții în scaun impune tratamentul. El se va face după un prealabil examen de urină. Dacă acesta e bun, veți lua Nematocion 20% de 3 ori pe zi cîte o linguriță înainte de mese, timp de 7 zile; 10 pauză; din nou 7 zile tratament. Regim mai sărac în sare în această perioadă.

STELA — București: Aveți probabil o anexită, dar pentru precizarea diagnosticului este absolut necesar un examen de specialitate.

Copiii rațional hrăniți sînt vioi și sănătoși

DE VORBĂ CU PĂRINȚI

Alimentația copilului și rahitismul

Rahitismul, afecțiunea frecventă în prima copilărie, mai ales la sugar, apare în condițiile unui aport insuficient de vitamina D, a unor condiții igienice rele și a unei alimentații defectuoase, care provoacă copilului tulburări digestive prelungite și repetate.

Un regim alimentar devine rahitogen atunci cînd nu conține suficiente substanțe necesare osificării (calciu și fosfor) sau substanțele respective sînt greu de asimilat. Astfel, la sugarii alăptați artificial, deși laptele de vacă conține atît calciu cît și fosfor în cantități suficiente, totuși asimilarea lor este redusă din cauza absorbției lor insuficiente în intestin. De aceea laptele de vacă nediluat este contraindicat în regimul alimentar al sugarilor în primele 4—5 luni. Dar chiar modificat prin diluție, acidulare, adaosuri de făinoase etc., el este inferior laptelui de femeie, deoarece conține de cinci ori mai puțină vitamină D și de două ori mai multe albumine, care sînt greu digerabile de sucurile digestive ale sugarului.

Făinoasele de grâu sînt în general sărace în calciu, dar bogate în fosfor (prezent sub forma acidului fitic), care se unește în intestinul copilului cu calciul provenit din lapte, formînd fitinatul de calciu, substanță rahitogenă. De aceea, la înfărcarea copilului nu trebuie să introducem în alimentația lui o cantitate prea mare de făinoase, iar făina trebuie să fie numai albă, tărîțele conținînd un procent mai mare de acid fitic.

Deși constituie o bogată sursă de calciu și fosfor, legumele servite excesiv în alimentație predispun și ele la rahitism. Vegetalele în cantitate mare și insuficient fierți irită tubul digestiv al copilului, favorizînd apariția colitelor și a diareelor, care sărăcesc organismul de minerale și împiedică asimilarea lor.

De aceea, un regim monoton prelungit cu predominanță alimentelor lactofăinoase, dar sărac în minerale (cupru și fier) și vitamina D favorizează diareile, una dintre cauzele care stau la originea rahitismului.

Se poate trage de aici concluzia că o alimentație monotonă și dezechilibrată în diferitele substanțe nutritive, fie că acestea sînt prea puține, fie că sînt date în exces, ducînd la îmbolnăviri ale tubului digestiv, este o alimentație cu efecte rahitogene. Un regim alimentar echilibrat prevede ca după vîrsta de 4—5 luni, regimului pînă atunci exclusiv lactat să i se adauge treptat și potrivit cu vîrsta, în cantități normale, făinoase, legume, ouă, bulion de carne, unt și carne, scăzîndu-se, tot treptat, laptele și produsele lactate.

Dacă o alimentație științific alcătuită, la indicațiile medicului sau sorei pueri-

cultoare, aduce cantități suficiente de calciu și proteine animale (acestea din urmă procurînd organismului și dozele necesare de fosfor), dacă avem și grija administrării periodice de vitamină D sub formă medicamentoasă sau a iradierii copilului cu raze ultraviolete, putem fi siguri că odrasla noastră se va dezvolta armonios, „eutrofic”, cum se spune, ferită de boli digestive și de rahitism.

Dr. Tatiana Soboleva
Specialist puericultor

IGIENĂ

Atenție la alterarea alimentelor!

Alterarea alimentelor se poate produce adesea fără ca ele să prezinte „simptome” tipice. Unele alimente, de pildă, pot fi contaminate cu microbi chiar de către animalul al cărui produs îl reprezintă. Acest gen de alterare este cunoscut sub denumirea de contaminare sau infectare și se poate produce frecvent în cazul laptelui dacă, de exemplu, acesta provine de la o vacă bolnavă de tuberculoză.

Tot astfel alimentele pot fi infectate inaparent cu germeni patogeni, servind ca mijloc de transmitere a diferitelor boli, ca: toxi-infecțiile alimentare, febra tifoidă, dizenteria, hepatita epidemică și altele.

În fine, unele alimente pot conține o serie de paraziți care se pot transmite și la om. Este vorba de alimente infectate cu paraziți ca Tenia solium și Tenia saginata (panglica), Tenia echinococcus, Ascaris lumbricoides (limbricul), tricocefalul, trichina, botriocofalul etc.

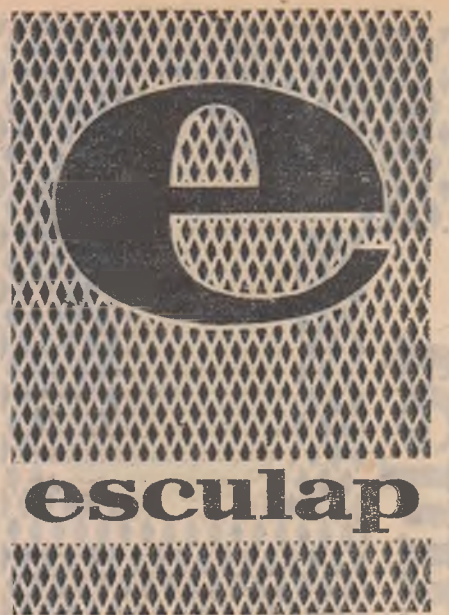
Alteori, modificarea consistenței, gustului, culorii alimentelor ne atrage atenția asupra alterării lor. În această situație, la cea mai mică suspiciune vom scoate din consum alimentul respectiv.

Trebuie să știm că cele mai multe alimente conțin în mod normal o cantitate de microbi. Astfel, într-un mililitru de lapte există cîteva mii de microbi. Păstrat la temperatura camerei, laptele devine un mediu propice pentru înmulțirea acestor microbi care cresc în 48 ore la 10 miliarde pe mililitru!

În general, pe măsură ce temperatura crește înmulțirea microbilor se intensifică vertiginos; temperaturi cuprinse între 15—37°C duc la o dezvoltare maximă a microorganismelor.

Pentru a preveni, deci, înmulțirea microbilor trebuie asigurată păstrarea alimentelor ușor alterabile în frigider, răcitoare sau pivnițe răcoase la o temperatură de +4°C pînă la +10°C. Dar chiar păstrarea la rece a produselor alterabile nu asigură decît o conservare de scurtă durată. De exemplu, carnea se poate păstra la frigider doar 3—5 zile, laptele 1—2 zile, brînză de vaci 5 zile ș.a.m.d.

Dr. I. Sovietov

MOZAIC MEDICAL

Telediagnostic

După electrocardiografe transmise la distanță, recent au fost înregistrate și transmise la distanță și electroencefalografe. Recordul a fost de 8000 km, dar se speră că el va fi curînd depășit.

Regimul „efortului”

Specialiștii în nutriție au stabilit că regimul optim al sportivilor și al oamenilor care trebuie să facă eforturi speciale trebuie să conțină un supliment de vitamină B. Este necesară, de asemenea, suplimentarea sării (din cauza transpirației) și a glucidelor (zahăr, dulciuri, făinoase). Este mai bine să se mănînce puțin și des, rezultatele cele mai bune fiind obținute cu 5 mese ușoare.

Acupunctură... apicolă

S-a comunicat că, în locul folosirii clasicului ac de aur, acupunctura poate fi aplicată cu mai bune rezultate cu ajutorul acului albinei.

Televizorul și pofta de mîncare

Fiziologii au arătat că există o relație ciudată între programele de televiziune și apetitul telespectatorului. Aciditatea sucului gastric și deci și pofta de mîncare depind de indiferența, de enervarea sau de interesul pentru emisiuni.

Ultrasunete în loc de insecticide

Față de rezistența mereu crescută a insectelor la substanțele insecticide, s-a propus utilizarea ultrasunetelor în locul acestora. Rezultatele sînt promițătoare: ultrasunete cu o putere de 180 foni distrug în cîteva secunde chiar insecte față de care insecticidele clasice nu au nici un efect.

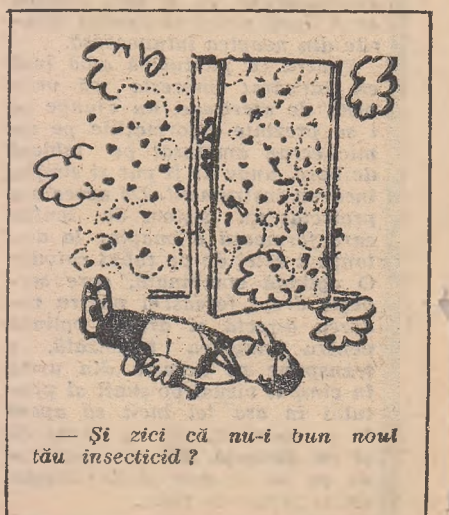
Experiențe similare au arătat că ultrasunetele pot constitui și un mijloc ideal de deratizare.

Antibioticele și creșterea

Cercetări întreprinse în mai multe țări au demonstrat că folosirea prelungită și abuzivă a antibioticelor, inclusiv a penicilinei, poate împiedica creșterea normală a individului.

Surzenie din cauza... dinților

Un studiu recent publicat de un stomatolog demonstrează că persoanele care suferă de tulburări auditive trebuie să-și facă un examen complet al dinților, deoarece tulburările urechii pot rezulta adesea din malformații dentare sau dintr-o luxație a maxilarului care exercită o presiune asupra nervilor auditivi.

— Și zici că nu-i bun noul tău insecticid?

SIRIA

Damasc — Alep — Palmyra

De la Beirut la Damasc sînt peste o sută de kilometri. Șoseaua se cațără mai întii în munți, pînă la 1800 de metri, apoi coboară într-o vale deschisă. Lîngă hotarul cu Siria, culoarea verde a peisajului este înlocuită de galben. Cum treci frontiera te întimpină un arc de triumf cu aceste cuvinte de salut: „Siria vă urează bun venit!”.

Înainte de a ajunge în capitala țării, niște prieteni îmi spusese că Damascul este o oază și că dincolo de ea începe deșertul. Într-adevăr, orașul are o vegetație destul de bogată, clădiri mari și străzi frumoase. Seara, pe versantele munților Antiliban, înalți și severi — la poalele cărora se desfășoară străvechiul oraș (primele dovezi despre existența lui sînt de la începutul secolului al XVI-lea î.e.n., cînd el se afla sub stăpînirea faraonilor egipteni) — licărește o puzderie de lumini.

pitalei se înalță un obelisc construit acum unsprezece ani cu prilejul deschiderii primului tîrg internațional de la Damasc. Periodic, în luna septembrie, în jurul lui flutură drapelul a cîteva zeci de țări participante la acest important tîrg care face o bună figură pe lîngă cele ce se organizează de obicei la Leipzig, Londra, Paris, Milano, Salonic, Zagreb, Izmir etc. etc.

Turistii străini care vizitează atunci Damascul au impresia că frumoasa capitală a Siriei e într-o continuă sărbătoare. Străzile și restaurantele sînt luate cu asalt, iar în pavilioanele expoziției au loc spectacole și întîlniri, căci tîrgul — una dintre cele mai vechi forme de comerț — este îmbinat și cu distracții. De aceea, cît timp tîrgul e deschis, Damascul cunoaște o mare afluență de vizitatori, așa încît pentru o bună bucată de vreme orașul își

tat din vremi străvechi cele mai mari latitudinii și cei mai puternici șefi de triburi beduine, dispunînd de mari turme de oi. Înconjurat de cimpuri cultivate cu griu și de un teritoriu populat de beduini nomazi, ducîndu-și la păscut turmele de oi, Alepul a fost dintotdeauna bogat; el a făcut și face comerț cu griu și cu produsele pe care le oferă meșteșugarii iscusiți și sumedenia de oi. Așezat la răscrucea de drumuri comerciale, care leagă porturile de la Marea Mediterană de „inima” Orientului Arab, Alepul — puternic din punct de vedere economic — are în același timp și o certă importanță strategică.

V. Karpinski

SUEZIA

Un oraș în plină schimbare

Am recunoscut casa din primul moment. În așteptarea mea, probabil, veranda era luminată, iar poarta nu fusese ferecată cu lacătul.

Nu mai pusese piciorul în această casă din 1955, cînd grupul nostru, alcătuit din primii turiști sovietici care vizitau Suedia, primise pe neașteptate o invitație de la dl. Hugo Bergkvist, un prosper om de afaceri coproprietar și director al unei fabrici de produse textile.

Gazda ne întimpinase atunci în pragul casei cu un etaj, așezată destul de departe de Stockholm, într-o suburbie cu vile frumoase. Am discutat toată seara.

La cîva timp după aceea am primit o scrisoare, care cuprindea o saga compusă de dl. Bergkvist și ilustrată de fiica lui, Kerstin; o saga care arăta că după furtuna ce se abătuse asupra lumii, oamenii trebuiau să se întînească mai des spre a se cunoaște și a se înțelege mai bine...

Urc pe verandă. O clipă mai tîrziu dau călduros mîna cu dl. Bergkvist. Noi am mai îmbătrînit de atunci, ne-am cam îngrășat, dar Kerstin e neschimbată.

— Acesta e soțul ei, inginer — îmi spune gazda — faceți cunoștință!

Portretele străbunilor mă privesc din tablourile agățate pe pereți, iar pețele de lumină, aruncate de luminările care ard pe masă, însuflețesc pinzele înnegrite de vreme.

După o jumătate de oră începem să discutăm despre problema principală și anume despre prefacerile care au avut loc în ultimii zece ani — ea să luăm o cifră rotundă — în Uniunea Sovietică și în Suedia.

...Acum zece ani, Stockholmul mai păstra încă trăsături de oraș liniștit, intim, primitor. Aceiași atitudine prevenitoare te întimpina pretutindeni în magazine, în restaurante sau pe stradă. Cînd observau lîngă porțiunea „zebrată” un pieton, șoferii opreau mașina și, cu un zîmbet amabil și un gest al mîinii, îi poșteau să treacă. Numai noi, turiștii, ne îngăduiam, spre marea uimire a discipulaților suedezi, să traversăm strada prin locuri nepermise.

Acum, însă, capitala Suediei este un mare oraș care se grăbește într-una și și-a pierdut liniștea de mai înainte. În orele de vîrf de dimineață și seara, pulsul crește, deseori, pînă la o sută de bătăi pe minut.

Nu-mi vine să-mi erez ochilor: niște inși distrați traversează pe roșu Kungsgatan, artera principală a orașului. Poate că sînt străini. Ba nu, sînt chiar suedezi. Bărbați solizi cu umbrele,

pe care le poartă în chip de baston. Și o bătrînă, cu garnitură de blană la pălărie, care înaintează grăbită, cu pași mărunți, printre mașinile ce trebuie să frîneze brusc. La o intersecție, zeci de claxoane își exprimă zgomotos îndignarea împotriva unui ghinionist, căruia i s-a defectat motorul.

La Stockholm, staționarea chiar cu plată nu e o problemă simplă. Într-o zi am făcut timp de vreo douăzeci de minute ocolul casei unui prieten, dar lîngă toate automatele care înghițeau monede erau îngrămădite mașini. Pe parbrizul a două dintre ele erau niște avize de amendă, lipite de o față cu inimă de piatră, care purta o uniformă verde închis și o cocardă de metal pe bonetă. Aceste fete — la Stockholm sînt multe — amendează necruțătoare pe cei care nu izbutesc să-și ia mașina imediat ce expiră timpul de parcare pentru care au plătit.

Stockholmul are șapte secole de existență. Străzile din centru au fost amenajate, ținîndu-se seama de necesitățile cavalerilor și ale carțetelor care mergeau în pas lent. Dar, spre deosebire de multe alte orașe mari din lume, capitala Suediei cunoaște de mult planificarea și sistematizarea în construcție. Cu un spirit de prevedere demn de respect, autoritățile din Stockholm au început încă din 1912 să achiziționeze teren în centru și departe în afara perimetrului orașului. În felul acesta, în 1928, cînd nimănui nu-i trecea prin mințe că se va ajunge vreodată la actualul Mare Stockholm, Consiliul municipal dispunea de o parte considerabilă din actualul teritoriu al orașului. Împrejurare care a dat posibilitatea să se construiască cartierele mărginașe și orașele-satelit după proiecte minuțios elaborate. Și tot după planul general — în care se ține seama de dezvoltarea vertiginosă a automobilismului — se reconstruiește acum și partea veche a Stockholmului.

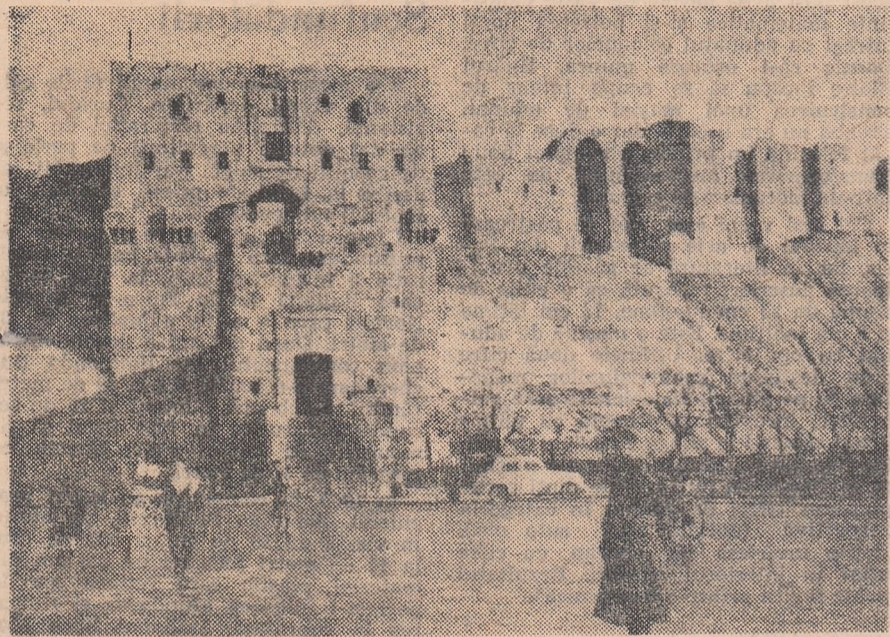
Construirea primei părți a City-ului, noul centru comercial-administrativ al capitalei, este pe cale de a lua sfîrșit. El este alcătuit în primul rînd din cinci clădiri înalte, dar nu zgîrie-nori (opt-sprezece etaje deasupra și trei sub pămînt). Blocurile, din sticlă și beton, au o înfățișare rece, distantă, dar vegetația de pe acoperișurile plane conferă totuși întregului complex o notă plăcută, intimă, înecîndu-l armonios în aspectul general al Stockholmului, în ale cărui parcuri s-au păstrat vegetația abundentă și măreția stîncilor sălbatice de granit.

O particularitate a City-ului, care mi se pare deosebit de importantă, este tendința de a-l despărți pe om de mașină sau, dacă vrei, de a-l apăra împotriva ei. Centrul orașului este înconjurat din toate părțile de mașini, care infestază atmosfera cu gaze de eșapament. Dar în inima lui se află un loc rezervat pietonilor. Singurul mijloc de transport îngăduit pe Sergelgatan, principală arteră a noului centru comercial și pe scurtele lui străzi laterale, este bicicleta copiilor.

În timp ce hoinăream prin City, mi-am amintit de un loc rezervat pentru pietoni și în noul centru al Rotterdamului. De altfel, nu numai în Suedia și Olanda și nu numai în marile orașe se materializează această tendință.

Speriate parcă de vacarmul din marile orașe, noile așezări din preajma Stockholmului își apără cu grijă locurile în care mașinile n-au în genere acces. În afară de asta, fiecare casă caută să se pună la adăpost de năvala mașinilor. În fața caselor se pot vedea niște stîlpi mici cu tablă standard, țîpător colorate pe care se poate citi: „E interzis persoanelor care nu locuiesc aici să intre, să se apropie sau să staționeze cu mașini ori motocicletă...”

G. Kublițki

Locuitorii din Alep sînt foarte mîndri de această străveche fortăreață

Apărent, Damascul este o aglomerație urbană liniștită. Cartierele comerciale și cele rezidențiale cu case moderne, dotate cu solarii și curți interioare, ca și străzile centrale pavate cu dale de piatră, au o înfățișare mai mult europeană decît orientală. Pînă și suk-ul seamănă cu un tîrg de tip european; trebuie numai să te abstragi zgomotului infernal din piață. Lucru foarte posibil, dat fiind că strigătele miștilor și vinzătorilor care fac neobișit reclame mărfurilor, pofîndu-te stăruitor să cumperi, sînt atît de stridente și de pătrunzătoare încît se anulează parcă unele pe altele. În felul acesta, în cele din urmă, urechea înțelege să le mai recepționeze.

Celebru din vremi străvechi pentru produsele lui de artizanat — covoare, țesături, obiecte de artă din aur, argint, lemn etc., Damascul își păstrează și acum, pe bună dreptate, această faimă. În atelierelor joase și neîncăpătoare din cartierele vechi, meșteșugarii iscusiți lucrează cu migală obiecte de artă de o rară finețe, care constituie un motiv de mîndrie a orașului.

Într-o piață circulară din centrul ea-

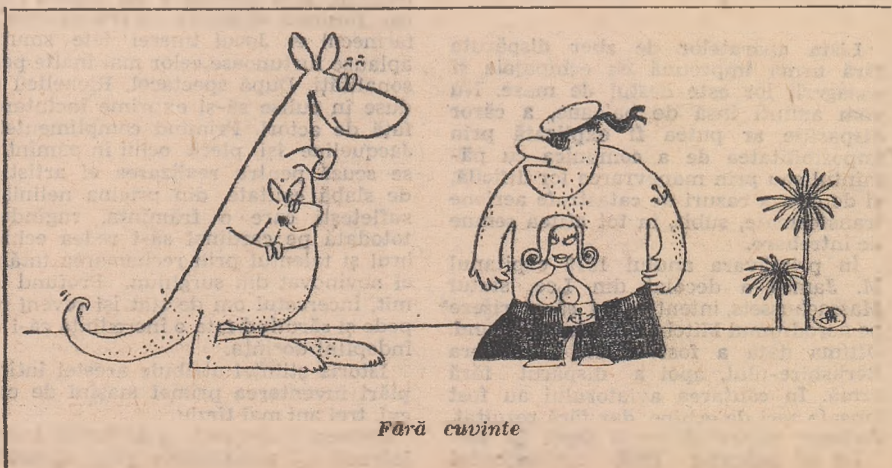
pierde și mai mult faima, de care se bucura pînă de curînd, de cea mai liniștită capitală din Orientul Apropiat.

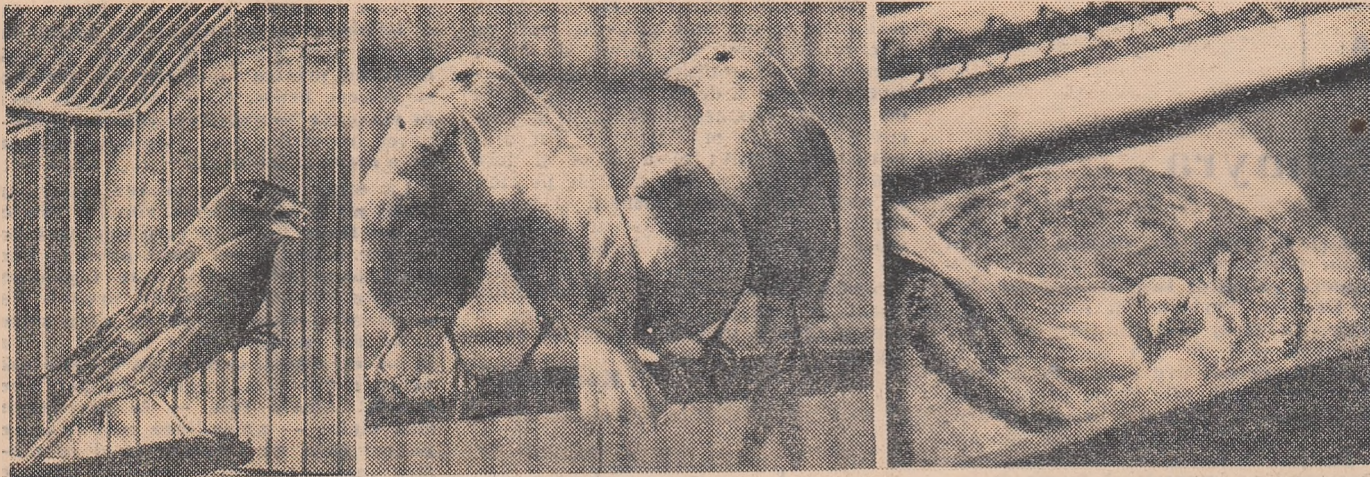
Și pentru că a venit vorba de Orientul Apropiat aș vrea să fac o remarcă în legătură cu spațiul geografic cuprinzînd țările situate în vestul Asiei și nord-estul Africii — din care face parte și Siria — și care e cunoscut sub această denumire generală. Orientul Apropiat este o regiune cu frumoase și valoroase vestigii ale trecutului, legate de vremi străvechi, de mituri și legende biblice. Aici a luat naștere civilizația omenirii, au fost create primele state și imperii puternice și au fost înălțate grandioase monumente de cultură. Și tot aici s-au născut legende și mituri care au stat apoi la baza multor religii.

Dar cu vremea imperiile s-au prăbușit, civilizațiile au dispărut, timpul a distrus cele mai impunătoare construcții din piatră și granit, legendele și miturile au peregrinat din papirusurile egiptene în manuscrisele iudaice, din Vechiul testament în cel Nou etc., pentru ca, în cele din urmă, din manuale școlare să treacă în pliante și îndreptare turistice, editate în tiraje enorme și puse la dispoziție turiștilor — acest gen de călătorii mereu grăbiți și avizi de exotism, care vor ca într-un răstimp foarte scurt nu numai să străbată întreaga lume, dar și să cunoască istoria antică, medievală și modernă.

În Siria, bunăoară, după ce au răsfoit ghidurile turistice în avion, în vapor sau în tren spre a cunoaște în linii mari locurile cele mai celebre din țară, turiștii vizitează în primul rînd moscheia Omeiazilor din Damasc, construită pe locul unei foste catedrale bizantine, sub altarul căreia — spun legendele biblice — ar fi fost îngropat capul lui Ioan Botezătorul. Apoi pornesc în grabă spre Palmyra, fosta capitală a statului sclavagist cu același nume care a durat din secolul I î.e.n. pînă în secolul III e.n. și a cunoscut cea mai mare înflorire la mijlocul secolului al III-lea, în timpul regelui Odenat și al soției sale Zenobia.

...De la Damasc la Alep, tradiționalul oraș comercial din nordul țării, este o distanță de cîteva sute de kilometri. Pe drum treci fie pe lîngă case cu acoperișuri plate, fie pe lîngă corturi circulare sau eonice. Acolo, în nord au exis-

Un participant la un recent concurs de canari din Moscova, pe nume Krasaveț. Fotograful l-a surprins în colivie executând o serenadă. În mijloc și în dreapta actuala și viitoarea lui familie.

ECOURI MEDIEVALE

În vechile turnuri

Orașul Tallin, actuala capitală a R.S.S. Estone, era împrejmuit în evul mediu de un zid de piatră cu 26 de turnuri. Construite din piatră de var, un material de construcție foarte răspândit prin partea locului, nu toate au rezistat anilor. Până în zilele noastre au ajuns numai câteva turnuri, împreună cu un fragment din zidul dinspre apus. Două dintre ele, monumentul

Turnurile medievale ale Tallinului

bastion Vișgorod, înălțat în 1475, și turnul scund de pe fărâmul mării, cunoscut sub numele de „Margareta cea grasă”, au fost transformate în muzee.

După Revoluția din 1905 „Margareta cea grasă” fusese transformată de autoritățile țariste în închisoare pentru deținuți politici. Astăzi, în încăperile turnului funcționează un muzeu maritim. În turnul-bastion Vișgorod se amenajează un muzeu etnografic regional. De asemenea, au fost întreprinse importante lucrări de restaurare, conduse de cel mai bun expert al republicii, E. Keskaru, în urma cărora turnurile își vor recăpăta înfățișarea inițială. Scările înguste, șemineurile și meterezele vor transpune vizitatorii în plin ev mediu.

CÎTEVA SĂMNE DE ÎNTREBARE

Destinația: neant

Lista aparatelor de zbor dispărute fără urmă împreună cu echipajele și pasagerii lor este destul de mare. Nu vom aminti însă de baloane, a căror dispariție ar putea fi explicată prin imposibilitatea de a comunica cu pământul sau prin manevrarea lor dificilă, ci de câteva cazuri de catastrofe aeriene transformate, subit, în tot atâtea semne de întrebare.

În primăvara anului 1919 căpitanul M. James a decolat din Lee, statul Massachusetts, intenționând să aterizeze pe aerodromul Mitchell din Long-Island. Ultima dată a fost văzut deasupra Berkshire-ului, apoi a dispărut fără urmă. În căutarea aviatorului au fost lansate zeci de echipe, dar fără rezultat. Avionul părea să se fi topit în aer. La 30 ianuarie 1948, comandantul

aeroportului Kindley din insulele Bermude ordonă să fie căutat un avion ce trebuia să fi sosit de câteva ore. Era vorba de cvadrimotorul „Tigrul sideral”, avînd la bord 23 de pasageri și un echipaj din 6 oameni. Ultima radiogramă, transmisă de „Tigrul” la 400 de mile de Bermude, spunea că totul era în ordine și vremea frumoasă. Avionul a fost căutat, fără să i se dea de urmă, de 30 de nave engleze și americane și 10 avioane americane.

În decembrie 1945 au dispărut, după o comunicare alarmantă, întreruptă la jumătatea cuvîntului, prin care își înștiințau baza că nu știu unde se află, cinci avioane-școală din Florida. Căutarea lor a fost cea mai impresionantă acțiune de salvare întreprinsă vreodată: 21 de nave, 300 de avioane și 12 vase de coastă au scotocit împrejurimile fără să găsească cea mai mică urmă și fără ca cineva să înțeleagă de ce nici unul din piloții avioanelor nu s-a folosit de centurile sau plutele de salvare.

Cvadrimotorul sovietic N-209 a încetat să existe în 1937 undeva deasupra Oceanului Înghețat de Nord. Cele 24 de avioane sovietice și 7 străine trimise într-ajutor, spărgătoare de gheață și echipele de salvare de pe uscat n-au reușit să descopere nimic în legătură cu dispariția avionului și echipajului.

La fel de inexplicabilă a rămas și dispariția unui avion „Super-Constellation”. Decolînd, în octombrie 1954, din statul Maryland cu destinația insulele Azore, avionul — utilat cu două radioemitoare și tot felul de materiale de salvare pentru cazul unei amerizări forțate — n-a ajuns la destinație și n-a fost găsit nici cel mai slab indiciu cu privire la catastrofa.

Desigur că atît timp cît nu se cunosc cauzele acestor „incursiuni în neant” imaginația poate să vagabondeze în voie și chiar s-o ia razna. Dar cînd se va cunoaște adevărul ele vor părea nu mai puțin dramatice, dar mai puțin bizare.

BIOGRAFIA INVENȚILOR

Amorul tiran și mașina de calcul

Într-o seară din 1639 teatrul din Paris era plin ochi. Se juca tragicomedia Madeleinei de Scudéry „Amorul tiran”. În dorința de a destindere, pînă și cardinalul Richelieu, conducătorul de fapt al Franței pe vremea aceea, asista la spectacol.

Piesa repurtă un succes deplin. Jacqueline, sora mezină a lui Blaise Pascal, fermecă asistența cu frumusețea și farmecul ei. Jocul tinerei fete smulse aplauze furtunoase celor mai înalte personalități. După spectacol, Richelieu se duce în culise să-și exprime încântarea față de actori. Primind complimentele, Jacqueline își plecă ochii în pămînt și se scuză pentru realizarea ei artistică de slabă calitate, din pricina neliniștii sufletești care o frămînta, rugîndu-l totodată pe cardinal să-i redea echilibrul și talentul prin rechemarea tatălui ei nevinovat din surghiun. Profund uimit, încercat om de stat își reveni repede și sărutînd fata o încredință că-i va îndeplini dorința.

Istoria științei atribuie acestei întâmplări inventarea primei mașini de calcul, trei ani mai târziu.

Rechemat din exil, unde fusese trimis intrucît își manifestase prea zgomotos

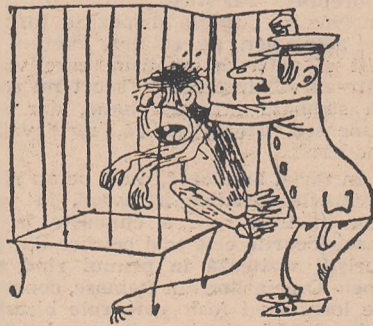
nemulțumirea față de hotărîrea cîrmuirii de a micșora dobinzile, Pascal tatăl preluă intenționa armatei la Rouen. În acest post avea nevoie de vaste cunoștințe matematice și-și petrecea nopți întregi cu adunatul coloanelor de cifre. Dornic să-i ușureze munca, tînărul Blaise începu să se ocupe intens de construirea unei mașini de adunat. Treaba nu era ușoară, dar o duse la capăt folosind un principiu complet nou: transformarea mecanismului de ceas într-un mecanism de calculat.

Cel mai vechi exemplar se păstrează la Muzeul de arte și meserii din Paris, iar în literatură se găsește următoarea descriere: „Arată ca o cutie de alamă de 36 cm lungime, 13 cm lățime și 8 cm înălțime. Este o mașină de adunat cu opt cifre. Ultimele două cifre erau destinate subdiviziunilor monetare de pe atunci, iar celelalte șase galbenilor, începînd la dreapta cu unitățile și sfîrșind la stînga cu sutele de mii. Fiecare din roțile exterioare ale mașinii se învîrtește cu numărul de dinți corespunzător cifrei de adunat în categoria respectivă (unități, zeci, sute etc.). Roțile învîrtesc un cadran cu cifre aflat în interiorul mașinii. Rezultatul poate fi citit printr-o ferestruică”.

ȘTIȚI CINE E MANIUNEA?

O pacientă neobișnuită

Maimuța Maniunea locuiește la Institutul de poliomieliță și encefalită vîrotică de la Moscova. La sfîrșitul lunii februarie, cînd aștepta venirea pe lume a primului ei pui, Maniunea s-a îmbolnăvit grav și medicii s-au văzut nevoiți s-o interneze de urgență într-o maternitate. Instalată într-o rezervă izolată de restul clădirii, Maniunea a fost operată de medicul-șef al maternității, M. Tiriulnikov, candidat în științe medicale, care s-a ocupat în ultimii ani de studierea pe maimuțe a sarcinilor anormale. În urma intervenției și a

— Așa te porți cu strămoșii? (Din „Smena”)

tratamentului, Maniunea s-a însă sănătoșit și și-a recăpătat pofta de mîncare. Mai mult, i-a revenit și cheful de joacă. În fotografia de pe copertă o vedeți cu jucăriile ei preferate: o oglinjoară și un capac de ceainic, pentru care a făcut o inexplicabilă pasiune.

PE URMELE PESCUITORILOR DE PERLE

Scufundătorii

E o meserie cunoscută în țările calde din vremi depărtate. Curajul, rezistența, disciplina respirației de care au dat dovadă pescuitorii de perle și de cochilii de sidif i-ar îndreptăți să aspire la titlul de primii campioni ai inotului subacvatic.

Cronica oficială a recordurilor de scufundare fără aparate pentru respirație a început-o, însă, în 1951, perechea italiană Ennio Falco și Alberto Novelli care a atins adîncimea de 35 de metri. După doi ani a devenit campion compatriotul lor Raimondo Bucher, care s-a scufundat la 39 de metri, rămînînd sub apă 1 minut și 25 de secunde, pentru ca în 1956 titlul să fie recucerit de cuplul Falco-Novelli cu recordul de 41 de metri.

În 1960, în competiție au intrat brazilienii. Amerigo Santarelli, pe atunci în vîrstă de 39 de ani, a coborît ușor la 44 de metri folosind un costum din material plastic care reținea aer în pori și-i înlesnea afundarea și ridicarea la suprafață. Italianul Enzo Majorca, în schimb, a reușit să atingă 45 de metri într-un costum obișnuit de inotător. De atunci lupta avea să se dea, vreme de cîțiva ani, între Santarelli și Majorca. Italianul a trecut primul hotarul de 50 de metri; foarte curînd, însă, Santarelli l-a depășit cu un metru.

Bătălia se dădea literalmente pentru fiecare secundă, pentru fiecare metru. 60 de metri... Este oare aceasta o adîncime inaccesibilă unui inotător fără mască cu oxigen? Întrebarea și-a pus-o Majorca, iar fiziologii au fost de părere că un om perfect sănătos și cu o mare capacitate pulmonară se poate aventura fără riscuri pînă la această adîncime. Anul trecut, însă, în planurile lui Majorca a intervenit un nou rival în persoana francezului Jacques Mayol, căruia i-a revenit gloria de a fi atins, primul, acest nou hotar. De fapt, experții recunosc că primul rezultat de 60 de metri, absolut autentic dar neomologat de nici un arbitru sportiv, a fost realizat încă în 1913 de pescuitorul de bureți grec Gheorghios: la această adîncime el a legat un otgon de ancora distrugătorului italian „Regina Margareta”.

Nu de mult un american în vîrstă de 32 de ani a stabilit un nou record, scufundîndu-se la 64,7 metri și rămînînd sub apă 2 minute și 6 secunde. Realizarea e remarcabilă, judecînd însă după viteza cu care scufundătorii cuceresc adîncurile mării se pare nu va fi ultima.

Dar femeile? Nici această ramură de activitate n-a rămas fără participare feminină. Capacitatea pulmonară a femeilor nu le permite însă să concureze cu bărbații și recordul de 20 de metri, realizat de americana Joan Mackelly a părut mulți ani imbatabil. În 1962 Francesca Borra (Italia) a atins 25 de metri, dar performanța i-a înrăutățit sănătatea și Borra a renunțat la alte încercări. Puțin mai târziu Giuliana Treleani a coborît la 31 de metri. Și din nou amintim că e vorba de recorduri oficiale, deoarece se știe că în urmă cu secole femeile japoneze căutătoare de perle, numite „amo”, făceau o concurență serioasă bărbaților, explorînd adîncurile mărilor la adîncimi de 30—40 de metri. De altfel și în zilele noastre femeile „amo” se pot lua la întrecere cu cei mai buni scufundători din lume.

Scufundarea fără mască se practică paralel cu inotul subacvatic în echipamentul special inventat de Cousteau. Dar acesta e un capitol separat, despre care vom vorbi cu altă ocazie.

Tragicul destin al „cele mai mari spioane“

(Urmare din pag. 4-a)

Îi mai rămăsese o singură speranță — von Specht. Așa încît, Mata-Hari trimise un bilețel la o anumită adresă. N-o interesa cîtusi de puțin faptul că nu-și îndeplinea misiunea. Principalul era că nu mai avea un ban. Urmare apoi zile lungi, obositoare de așteptare. În cele din urmă primi o telegramă: „Miercuri six banchet“. Ceea ce însemna că întâlnirea cu rezidentul german trebuia să aibă loc miercuri în galeria de tablouri Six, lângă tabloul lui Van der Helst, „Banchetul gărzii civile“...

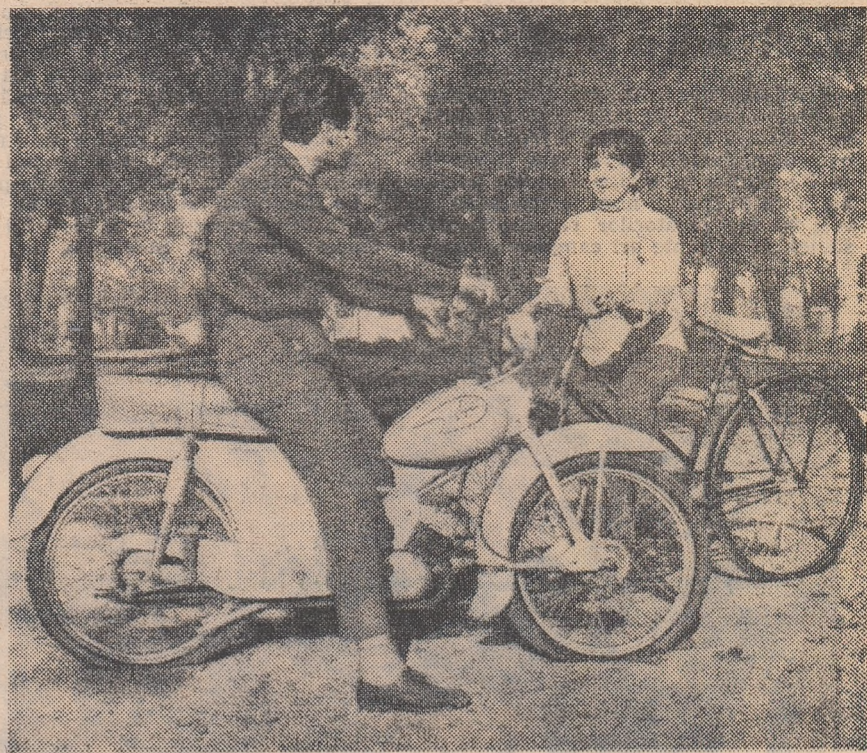
De data aceasta Mata-Hari se prezenta la misiunea franceză cu o notă primită de la un birou de notariat din Paris, în care doamna era rugată să-ruior de proprietarul vilei de pe strada Windsor 11 din Neuilly să elibereze imobilul sau să plătească chiria înainte; de asemenea, i se aducea la cunoștință că nu i se mai garanta securitatea lucrurilor. O scenă furtunoasă cu lacrimi, cu referiri la niște prieteni apropiați din guvern, la o colecție unică de porțelanuri de Dresda și la alte obiecte prețioase rămase la Paris, precum și

la dansuri indiene și la moralul Franței combatante avu efectul scontat: în pașaportul vedetei apărui o viză care-i deschidea drumul spre glorie?... bogăție?... Sau?...

Parisul cuprins de război se schimbase mult. Era de nerecunoscut. Vîntul care bătea dinspre front, unde zi și noapte răpăiau mitraliere, bubuiau tunuri și pămîntul era udat din belșug cu singele a mii de francezi, germani și englezi, ștersese zimbetul lipsit de griji, de pe chipul orașului. Mata-Hari nu mai găsi aproape nici un cunoscut. Unii plecaseră pe front, iar alții preferaseră să aștepte sfîrșitul războiului undeva în munții Elveției, în tripourile din Monaco ori, în cel mai rău caz, pe plajele de pe Coasta de Azur.

La rîndul ei, Mata-Hari părăsi și ea Parisul. Cu ajutorul unor prieteni din Ministerul de război, izbuti să obțină un permis în zona din preajma frontului. Se grăbea să ajungă la Vittel. Într-un spital din oraș era internat un maior rus, pe nume Markov — mare admirator al talentului ei înainte de război — care își pierduse vederea în urma unui atac cu gaze.

(Va urma)

Călătorii RAPIDE — PLĂCUTE și cu CHELTUIELI REDUSE se pot face cu...

MOTORETA „CARPAȚI SUPER“

- viteză maximă : 55 km pe oră
- consum benzină : cca. 2 litri la 100 km.
- încărcătură utilă : 2 persoane (145 kg.)

Preț : 4.190 lei. Nu este obligatorie purtarea căștii de protecție.

BICICLETA „CARPAȚI“ sau „ELEGANT“

- Rezistentă ● Practică ● Convenabilă

Preț :	tip Carpați	tip Elegant
pentru femei	712,80 lei	638,30 lei
pentru bărbați	690 lei	625 lei

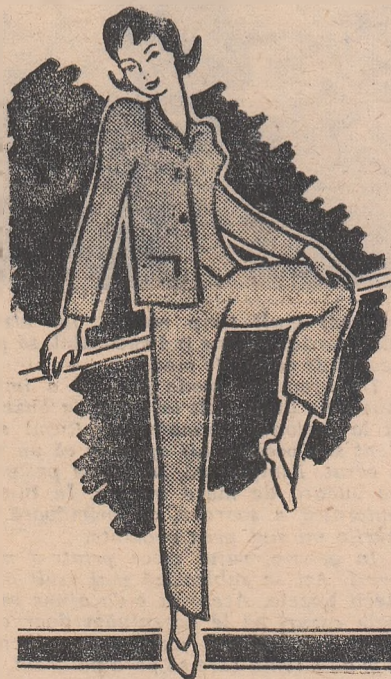
Se pot procura și cu PLATA IN RATE de la MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

5230 A

**CADOURI PLĂCUTE
UTILE
IEFTINE**

Servicii de masă,
lichior, cafea etc.
Vase de flori
și bibelouri
produse de
**COMPLEXUL
INDUSTRIAL DE
STICLĂ ȘI CERAMICĂ
SIGHIȘOARA**

5186 A

ȚESĂTURI IMPRIMATE

- DIFTINA — FINET
- BORSEC, INDIAN
- ENKA-PIJAMALE

și țesături vopsite în fir și în bucată pentru cămăși și costume produse de

**ÎNTRERINDERILE
TEXTILE GALAȚI**

Reînnoiți-vă abonamentele la
VEAC NOU

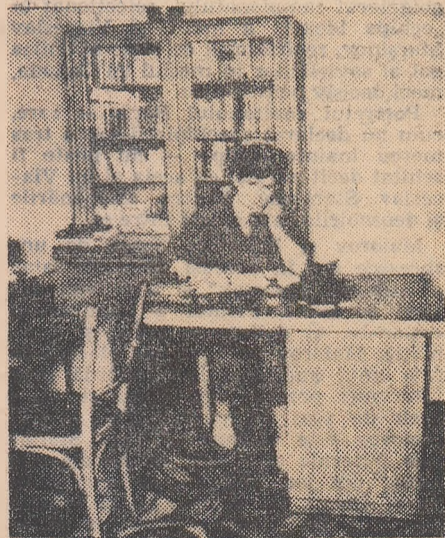
ILEFOR

Tîrgu Mureș,
Piața Bolyaiak 13/a
Tel. 40-81

EXECUTĂ LA CO-
MANDĂ, CU GARANȚIE

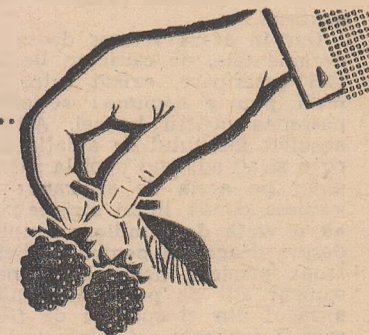
pentru întreprinderi și
instituții

- birouri
- mese pentru mașini de scris
- dulapuri de arhivă
- mobilier pentru farmacii

(5139 A)

ursul la mure a renunțat
cînd ciocolata a mîncat....

CONSUMATA ÎN CANTITĂȚI RAȚIONALE
CIOCOLATA ESTE HRĂNITOARE ȘI RE-
CONFORTANTĂ. — CIOCOLATA CU LAPTE,
CIOCOLATA AMARUIE, CIOCOLATA CU
VANILIE PRECUM ȘI ALTE SORTIMENTE DE
CIOCOLATĂ GĂSITI LA MAGAZINELE
COOPERATIVELOR DE CONSUM...

Eroi între eroi

Ecoul marilor întreceri ale campionatului mondial de hochei de la Viena încă nu s-a stins. Numele eroilor bărbăteștilor dueluri pe gheață continuă să fie rostite și scrise în toate țările lumii. Și în special numele eroilor între eroi — ale jucătorilor reprezentativei sovietice, de șapte ori campioană mon-

Echipa de hochei a Uniunii Sovietice, campioană mondială și europeană pe 1967. In rindul de sus, cei trei eroi ai reportajului nostru (în ordinea în care i-am prezentat): 1. Maiorov, 2. Starșinov și 3. Firsov

dială, ultimele cinci titluri supreme fiind câștigate consecutiv.

Ca de fiecare dată, încoronarea de la Viena a fost și ea opera colectivă a întregii echipe. Absolut toți componenții ei, care au luptat vitejește pe frontul de gheață, și-au adus contribuția la marea victorie. „Absolut toți — de la A la Ia (prima și ultima literă din alfabetul rus — n.n.) — de la Alexandrov la Iakușev, merită elogiul neprecupețite”, scrie presa sovietică. Compozitorul Vano Muradeli le închină acum un cîntec, pentru care a ales cu exigență cele mai frumoase versuri, dintr-o recoltă extrem de bogată.

Ar fi trebuit, poate, și noi să ne oprim asupra fiecărui jucător, să-l prezentăm cititorilor. Dar cum spațiul nu ne îngăduie, am ales trei: Boris Maiorov, căpitanul echipei, Anatoli Firsov, golgeterul campionatului, selecționat în „echipa ideală” a lumii, și Viaceslav Starșinov, realizatorul celui de al doilea gol al sovieticilor în meciul cu Canada, meci decisiv pentru titlu.

Portretul căpitanului Boris — care, cum au declarat coechipierii lui, a tras mereu înainte echipa — nu poate fi schițat decât paralel cu acela al lui Viaceslav Starșinov. Pentru asemănările și deosebirile care există între ei.

Maiorov și Starșinov joacă de unsprezece ani în aceeași linie de atac a clubului „Spartak” și a reprezentativei sovietice. Primul e impulsiv și expansiv, al doilea — sobru și flegmatic. Maiorov vorbește cu plăcere în fața unui auditoriu larg, acordă ușor interviuri presei; de la Starșinov, e greu de scos un cuvînt. Pe gheață Maiorov este elegant și abil; Starșinov puternic și masiv. Cînd este eliminat din joc, Maiorov se revoltă — pe el însuși, pe arbitru — și lovește cu crosa de gheață; Starșinov părăsește terenul cu capul în jos, încrunțindu-se. Maiorov este amator de muzică ușoară; Starșinov adoră creația simfonică; Boris e sensibil și atent față de modă; Viaceslav absolut indiferent la capriciile ei. Cu alte cuvinte, se definesc printr-o relație de contrast.

Dar în afara acestor deosebiri temperamentale, de caracter, de manifestări exterioare, există între ei două mari puncte comune: seriozitatea și pasiunea pentru hochei. Amîndoi au absolvit institutul de aviație din Moscova și au adăugat apoi la titlul de inginer pe acela de aspirant; amîndoi vorbesc cîteva limbi străine; amîndoi au o viață de familie exemplară. Cît despre dragostea pentru hochei, ea i-a făcut prieteni nedespărțiți pe acești oameni atît de puțin asemănători, ea a făcut din ei sportivi de frunte, pe care îi cunoaște azi întreaga lume hocheistică.

Anatoli Firsov și-a început și el cariera la „Spartak” la 19 ani. Apoi a trecut la clubul TSKA și a devenit foarte repede o stea de prima mărime, învățînd — cum se spune în poveste — într-o lună cît alții într-un an. Tehnica lui a atins virtuozitatea, pașele au o precizie matematică, iar șuturile la poartă se soldează cu re-

zultatele pe care le cunoaștem. Firsov a fost declarat pe bună dreptate cel mai bun atacant al campionatului de la Viena.

Celebritatea nu i-a știrbit de fel marile calități de caracter. Acest astru al hocheiului a rămas același om generos, îngăduitor, modest, oricînd gata să asculte patinele coechipierilor săi, să le pregătească croselile. La antrenamente muncește cu maximă seriozitate, neobosit, deși practic jocul nu mai are secrete pentru dînsul.

Și acum, la încheierea acestui mic portret vrem să relatăm o întîmplare.

La începutul sezonului trecut, Firsov a fost despărțit de celebritatea lui parteneri Volkov și Senișkin, în locul

seamnă — asta-i situația! — că sînteți egoist.

27—31 de puncte? Nu sînteți egoist, dar aveți puțini prieteni, fiindcă în relațiile cu oamenii nu puneți căldură sufletească.

Dacă ați cumulat 20—26 de puncte, inseamnă că sînteți sensibil, săritor, că îi ajutați pe alții cu dragă inimă.

Sub 20 de puncte sînteți un om cu caracter inegal, uneori manifestați mult egoism, alteori altruismul și abnegația dv. îi nedumeresc pe cei ce vă cunosc.

INVITAȚIE LA ANTRENAMENT

Venus asimetrică și Pavlov stîngaci

Cînd ne cumpărăm o pereche de pantofi sîntem tentați să-l probăm de regulă pe cel drept. Așa e obiceiul. Dar vinzătorii care își cunosc meseria au grijă să dea la încercat pantoful stîng. Și bine fac. Fiindcă, în mod normal, piciorul stîng e ceva mai mare decît dreptul. Lucrul se explică prin împrejurarea că mina dreaptă fiind mai solicitată și mai activă, întreaga parte corespunzătoare e supusă la un efort mai mare, astfel încît pentru o mai bună fixare a centrului de greutate a corpului în timpul mișcărilor trebuie să ne sprijinim mai temeinic pe piciorul stîng.

Dar asimetria nu privește numai extremitățile. Într-un documentat articol publicat într-o revistă sovietică, autorul, N. Tambian, susține că e foarte greu să găsești la oameni o simetrie absolută a feței, a craniului, a toracelui, a corpului. El citează și opere de artă celebre — ca statuia Venerei din Milo — care sînt asimetrice.

După cum se știe, oamenii sînt în majoritate dreaptați. În totalul populației globului stîngacii reprezintă doar 2—3 la sută.

Studiile întreprinse în acest sens stabilesc relații de dependență directă între numărul stîngacilor și condițiile geografice de viață ale populației. De exemplu, în zonele nordice temperate procentul de stîngaci este mai mic — de circa trei la sută. El crește cu cît coborîm spre sud, ajungînd la 7 la sută în Sardinia, Corsica și Sicilia, la 26 la sută în Australia și trecînd mult peste această limită în Africa de sud.

Între majoritatea covârșitoare pe care o constituie dreaptații și minoritatea stîngacilor, există categoria oamenilor, foarte rar întîlniți, care se servesc la fel de bine de ambele mîini. Un exemplu a fost fiziologul rus I. P. Pavlov, stîngaci, ca și tatăl lui, dar care și-a exersat admirabil și mina dreaptă; sau pictorul Repin care, în ultima perioadă a vieții, a lucrat numai cu stînga. Se cunosc și cazuri de chirurghi care au operat la fel de bine cu ambele mîini.

Se poate astfel conchide — arată N. Tambian — că rămînerea în urmă a jumătății stîngi a corpului e legată nu numai și nu atît de predispoziții anatomice innăscute, cît de solicitarea ei mai mică, de lipsa de antrenament. Dezvoltarea asimetrică a trupului nostru are loc, prin urmare, sub influența unui antrenament îndelungat care favorizează de regulă partea dreaptă.

Aceste observații sînt importante în cel mai înalt grad pentru sportivi și pentru cei care se ocupă de pregătirea lor. Majoritatea sportivilor (evident, îi avem în vedere pe reprezentanții disciplinelor care solicită mîinile — scrimă, aruncări, tenis și ping-pong, volei etc.) se folosesc de dreapta; alții, mult mai puțini, numai de stînga; în sfîrșit, alții, și mai puțini, de ambele mîini. „Bombardierul” echipei de volei a României și a clubului „Rapid”, maestrul emerit al sportului Horațiu Nicolau este stîngaci. De ani de zile stînga acestui sportiv e o armă necruțătoare pentru adversari (nu întîmplător suporterii l-au poreclit cu admirație și simpatie „Rangă”!). Dar nici dreapta nu e ineficientă.

Istoria fotbalului cunoaște și ea cîteva cazuri de jucători care s-au folosit cu egal succes de ambele picioare. Dobay al nostru a fost unul dintre ei. Ca să nu mai vorbim de „regele” Pele. Acești jucători sînt mult mai utili și mai rezultativi în sportul pe care îl practică.

În sfîrșit, concluziile se pot extinde. Copiii trebuie să se dezvolte armonios. Diferența de forță și îndemînare între o mînă și cealaltă, între un picior și celălalt, nu e o calitate, ci o lipsă. Lipsă care se poate remedia prin antrenament. Căci, încheie N. Tambian, între toate explicațiile care se dau acestui fenomen al dreaptaților și stîngacilor, un lucru e neîndoielnic: asimetria mîini-

COSMETICĂ

Fardul și problemele lui

O dată cu renașterea naturii, pînă vara dorința femeilor de a fi frumoase este mai puternică decît în oricare alt anotîmp. Saloanele de cosmetică sînt pline, deseori mi se întîmplă să dau consultații și în magazinele de parfumerie. La aceste colocvii improvizate, întrebările care mi se pun cel mai frecvent se referă la machiajul nostru cel de toate zilele.

Înainte de toate, trebuie înțeles un lucru: machiajul nu este necesar tuturor femeilor.

Fetele și femeile tinere care au un ten frumos, buze, gene și sprîncene bine colorate, trebuie să evite să se machieze

cît mai mult timp posibil. Iar atunci cînd fardul devine indispensabil, să țină seamă de cerințele modei.

De exemplu, moda actuală a impus nuanțele dulci, atît la rujul de buze cît și la creionul dermatograf. Rujul strident sau prea închis aproape că nu mai e cerut. Dimpotrivă, nuanțele pastelate se bucură de mare trecere. În lumina puternică a soarelui de primăvară tonurile vii sînt prea voaizante.

În genere, rujul trece printr-o mică criză. Azi se subliniază mai mult ochii decît buzele. Acestora e de ajuns în unele cazuri să le accentuăm doar conturul cu ajutorul unui creion, pentru a le da o tentă care să pară naturală.

Rujul de buze, ca de altmînteri toate celelalte farduri, trebuie să convină întotdeauna personalității noastre, să se armonizeze cu toaleta pe care o purtăm. Utilizîndu-l, trebuie, de asemenea, să ținem seamă de anotîmp, de ore, de lumină.

Zinaida Rubinstein

TESTE

Sînteți egoist, altruist?

Egoismul e departe de a fi cea mai frumoasă trăsătură a caracterului omenesc. Dar se pare că nu e mai bună nici extrema cealaltă — altruismul care frizează absurditatea. Să nu ne depărtăm, însă, de subiect. Dacă vreți să vă lămuriți cum stați în această privință, răspundeți absolut sincer la întrebările pe care le propune revista „Nedelea”.

1. Considerați că totul pe lume are valoare? Da — 1 punct. Nu — 3.
2. Aveți slăbiciune pentru o anumită culoare? Da — 2, Nu — 1.
3. Vă autozeflemisiți? Da — 1, Nu — 2.
4. Sînteți iubit în societate? Da — 1, Nu — 4.
5. Cedați întotdeauna în discuții? Da — 4, Nu — 1.
6. Știți să ascundeți de cei din jur necazurile și bolile dv.? Da — 1, Nu — 3.
7. Notați datoritiile prietenilor dv.? Da — 2, Nu — 1.
8. Vă place să vorbiți tare? Da — 2, Nu — 1.
9. Credeți că cunoașteți bine oamenii? Da — 1, Nu — 3.
10. Considerați carnetul de CEC drept un lucru inutil? Da — 2, Nu — 1.
11. Găsiți că soarta v-a nedreptățit? Da — 4, Nu — 1.
12. Vă bucurați insuccesele inamicilor dv.? Da — 3, Nu — 1.

Acum numărați punctele. Dacă ați cumulat mai multe de 31, în-